

COMOARA NEAMULUI

VOLUMUL VII

JOCURI DE COPII, GHICITORI

BUCUREȘTI

1 9 4 3

GHEORGHE I. TAZLĂUANU

COMOARA NEAMULUI

VOLUMUL VII

JOCURI DE COPII, GHICITORI

BUCUREȘTI

1 9 4 3

JOCURI DE COPII

1. D'a ascunsele

Acest joc poartă mai multe numiri. D'ascunsele;
D'a cucul și D'a mija sau Mijoarca.

Copiii se așează în cerc. Unul dintre ei stă în mijloc și cu gura rostește câte un cuvânt, din versurile de mai jos; iar cu mâna atinge câte un jucător, până rămâne numai unul singur la care nu s'au sfârșit versurile. Acesta e legat la ochi și pus cu capul la zid, în acest timp ceilalți se ascund.

Ala-Bala

Ala
Bala
Portocala
Ieși, bădiță,
5 La portiță,
Că te-așteaptă
O fetiță
Ca să-ți deie o guriță!

Variante

Ala,
Bala,
Portocala,
Ieși, bădiță,
5 La portiță,
Că te-așteaptă
Talion.
Talion,
Fecior de domn.
10 Cu tichie
De frânghie,
Cu pană de cio cârlie.
Cu trăsura Radului
Cu caii împăratului,

15 Cu biciul cumnatului,
Prin mijlocul satului.
Clanț,
Sbanț,
Dorobanț,
Cioc,
20 Boc,
Treci la loc !

*

Ala
Bala,
Portocala.
— Ce-ai mâncat
5 De te-ai umflat ?
— Șapte pite
Ș'un pitoiu
Ș'un găvan,
De usturoiu
Elin,
10 Belin,
Cinci,
In cale,
Iama,
15 Pe spinare.
Dorduș.
Țâșt.

*

Ala,
Bala,
Portocala.
— Ce-ai mâncat
5 De te-ai umflat ?
— Șapte pite
Ș'un pitoiu
Ș'un găvan,
De usturoiu
10 Ș'un picior
De pițigoiu
Hai..
Pleacă dela noi !

Ana-Mana

Ana,
 Mana,
 Șodrogana,
 Ș'o popiță,
 5 Măgăriță.
 Pe la moara Pruncului,
 La mijlocul râului,
 Trece fata Turcului,
 C'un cojoc,
 10 De motoc,
 Treci la loc !

V a r i a n t e

Ana,
 Vana,
 Tolonia
 Soția.
 5 Compania,
 Oro,
 Juro,
 Seacadi,
 Aer,
 10 Vaier,
 Vi !

*

Ana,
 Ranea,
 Catarana,
 Doui șlin,
 5 Chipirin,
 Ancher
 Chiser,
 Lămăluță
 Căldăruță,
 10 Ieși din ușă !

Enimeni

- Enimeni,
 Migman,
 Clindar,
 Gozo,
 5 Pozo
 Aer,
 Vaier,
 Vil

Etica

- Etica,
 Pedica,
 Tuchel,
 Me avel,
 5 Pavel
 Dumene,
 Ismene,
 Elț,
 Pelț,
 10 Pela buf.
 Trosche,
 Nosche,
 Buf !

Variente

- Etica
 Petica,
 Tuctume,
 Avele,
 5 Pavele,
 Domnule,
 Els,
 Pe's,
 Pila buf
 10 Troschi,
 Noschi,
 Buf.

Uminele-Uniele

Uminele,
Duminele,
Caraiele
Carana
5 Aliuțe
Du-te !

V a r i a n t e

Uniel,
Dodiel,
Carachilă,
Puchirilă,
5 Hotcă,
Potcă
Tanchi,

*

Uniel,
Tudiel,
Carael,
Caramiș,
5 Berghiș.
Olan,
Cotolan,
Mișcași,
Toporași,
10 Aliute,
Du-te !

*

Uniele
Dodiele
Camele.
Carama
5 Sichinda,
Tibilichi,
Pichi !

Uniele,
Dodiele,
Canapele.
Solomișca,
5 Cloșca,
Sidanca,
Țiganca.

*

Uniele
Dodiele,
Caraiele,
Caracaș.
5 Taie popa epuraș.
Pe la moara Hâncului.
Trece fata Turcului,
C'un cojoc,
De mitoc.
10 Dă-te colea 'n joc !

*

Uniele,
Dodiele,
Canapele,
Soldomișca,
5 Coroplișca,
Cloșca,
Doșca,
Plosca.
Cioc,
10 Boc,
Treci la loc !

*

Haniel,
Dodiel,
Mișca,

- Pișca,
5 Gotca,
Potca,
Hotar,
Tinilichi,
Pichi
10 Talpă de unichi.

Umilichi

- Umilichi
Dodilichi,
Treanchi.
Pana,
5 Coșofana.
Panaite,
Fă înainte.
Elț
Pelț
10 Pela buf.
Troschi
Noschi
Buf !

Variante

- Umilica,
Chitilica,
Paguvara,
Taravanca,
5 Truca !

*

Umilica,
Titilica,
Titigon,

- 5 Panagon,
Rapaite,
Papaite,
Popaimar,
Porumbar,
Pogonici,
10 Porici.

Unală-Uncle

- Unală
Sotăreană
Sotigniță
Mădăriță,
5 Lanturu,
Spanduru,
Caradia,
Veselia
Pochidia,
10 Posmandia.

Variante

- Unală,
Șotârlană,
Mădăriță,
Lamburu,
5 Spanduru,
Curcudia,
Veselia,
Pocmandia,
Pochidia.

*

Unele,
Tutanele,
Douăle,

- Ouăle,
5 Treile,
Ardeile,
Patrăle
Impăratule,
Cincile,
10 Opincile,
Şeşele,
Vasăle,
Şapteale,
Laptele,
15 Optile,
Gropile,
Nouăle,
Boule,
Zecele,
20 Berbecele.

U n i c a

- Unica,
Dodica,
Treica,
Pătrica,
5 Țingara,
Secara,
Motoi,
Cotoi,
Gheorghe,
10 Tănase,
Aliute,
Du-te !

-

Variante

Unima,
Donima,
Tiinima,

Panima,
5 Tinca,
Rusca,
Paripusca
Ote,
Bote,
10 Guraite.
Hai... du-te !

*

Onica,
Dădica,
Treica,
Pentica,
5 Cingăr,
Mângăr,
Orpot,
Clopot,
Giurgiu,
10 Clonț,
Dorobanț,
Aliute
Du-te !

*

Enichi,
Donichi,
• Turca Za,
Rapiți,
Papiți,
Not.

*

Onil,
Dodil,

Caramil,
Carapil,
5 Suduș,
Sudulași,
Păpuși,
Căldăruși,
Ieși din uși.

Una-două

Una, două, trei,
Baba la bordeiu,
Curăță ardeiu,
Pentru moș Andreiu.
5 — Bună ziua nașule!
— Ai sictir, pungașule,
Că de când te-am botezat
Mâna nu mi-ai sărutat.
Cioc,
10 Boc,
Treci la loc!

*

Una, două, trei, patru,
Hai la teatru.
Cinci, șase, șapte, opt,
Am văzut un câine mort.
5 Nouă, zece,
Un pahar cu apă rece.

*

Unca,
Dunca,
Trenca,

Oanca,
5 Esca,
Pesca,
Rusca,
In caraită,
Timilichi,
10 Pichi.

*

Una ele,
Dona ele,
Cara ele,
Prichici,
5 Sodon,
Sodolon,
Mișcași,
Toporași,
Gotca.

*

Un cocoș,
Doui cocoși,
Baba face borș,
Două vaci
5 Și doi boi
Baba scoate colăcei.

*

Una Lina,
Dordolina,
Trei ori op,
Ciuturog,
5 Cioc,
Boc,
Treci la loc !

Una lichii,
Dostalichii,
Dostopana,
Bucurana,
5 Evelenchii
Țenchii.

*

Unu-i malea,
Două-i calea,
Trei e rugul,
Ciuciurugul.
5 Aliute
Du-te !

*

Umâna,
Domâna,
Tricule,
Cucule,
5 Menduș,
Penduş,
Tali
Pali,
Cocârț,
10 Cocârțală.

*

Una mîna,
Dudumina
Trior rop,
Șiticop
5 Ș'o bobică
Măzărică,
Leon,

Pompe,
Pic,
10 Talpă de voinic

*

Una mada,
Casamada,
Toniș,
Proniș;
5 Iahia Zana
Tuna
Piam
Tutii
Prutii.

*

Una'i mara,
Două'i para,
Tasierie,
Spițerie,
5 Alivenchi
Trenchi.

*

Una mara,
Una para,
Tria ruga,
Picioruga
5 Solomon,
Sinorcodon,
Șinghiliță,
Ș-o ediță
Podobiță,

- 10 Garofiță,
Giurgiu,
Clonț,
Du-te !

*

- Una-i mara,
Două-i para,
Trei e rugul
Piciorugul.
- 5 Solomon
Secodon
Jantiliță,
Podobiță,
Jorlei,
- 10 Clonț !

*

- Una'i mara
Două'i para,
Trei e rugul,
Chiciorugul.
- 5 Sîțican,
Bourean
Cinge-mi-ți-l,
Podobi-ți-l
Și'nainte
- 10 Dolomite.
Haida... Dute !

*

Una mana
Și drăgana

Ș-o bobiță
Mărgăriță.

- 5 Două mere,
Două pere,
Limbrici,
Costorici,
Bob aici !

*

Una ene,
Doza ene,
Doza pană
Bucurană.

- 5 Diea,
Diea,
Spițărilea,
Tavalachi,
Țanghii.

*

Una hali,
Halbuzali,
Pomodali,
Printre școală,

- 5 Atca,
Patca,
Blinzii.

*

Unilica,
Dodilica,
Boureaan,
Cotigan,

- 5 Zadici,
Naselici,

Poniga,
Gigavar,
Armar,
10 Iute,
Du-te !

*

Unimi,
Donimi,
Lapali,
Ghelbi,
5 Ingâmfat,
Dolaci.
— Ce faci ?
— Copandaci.
Bot la bot,
10 La blânzi.

*

Unică,
Didica,
Treica,
Petrica.
5 Tungara,
Secara,
Matoi.
Cotoi,
Gheorghii
10 Tănasi.

*

Unii
Dunii,

Tinii,
Panii,

5 Esca,
Pesca,
Godemanii.
Ens,
Pens

10 Burnobuf,
Trosc,
Plosc,
Buf !

*

Unii,
Dinii,
Tinii,
Panii,

5 Esca,
Pesca,
Godomanii.
Enş
Penş,

10 Burnabig,
Plos,
Trosc,
Buf !

*

Unuma,
Dunuma,
Zalica,
Palica,

5 Zatru,
Patru,

Pincas,
 Cocos,
 Porumb,
 10 Bumb,
 Pichi.

*

Unu minu,
 Dudu minu,
 Trei rouo
 Sfințicoo,
 5 Măzăricu,
 Păsăricu,
 Enti,
 Pica.

D'a mija

Hai d'a mija platca,
 Taie porumbaca,
 Cuțitele Domnului,
 Sabia notarului.
 Limbrici,
 Costorici,
 Buba aici,
 Mățară
 Fățară
 10 Trântește
 Bușește
 Cărbășește,
 Hai... mijeste !

Variante

Ala mija patica
 Ahi porumbaca ;
 Limbrici
 Cotârlici
 5 Sbancici

Ieși afară,
Tanachi,
Franchi,
Bob aici !

*

Ala mijamatica,
Sabia catipica,
Limarici,
Cotârlici,
5 Ieși afară bob.

*

Arai,
Carai,
Hai.
Trânțește,
5 Bușește,
Tăvălește.
Hai... mijește !

*

Arai,
Tarai,
Hai trănțește,
Hai bușește
5 Hai mijește.

D i v e r s e

Hârța,
Pârța,
Joi de dimineață
Impunge cu acul,

- 5 Și du-te la dracul,
 Trage cu nojița,
 Mănâncă nodița.

*

- Mătasă,
 Bătasă,
 Trântește,
 Bușește,
5 Cărăbășește,
 An
 Jan.

*

- Pumnurita,
 Pumnari
 Roza,
5 Roza
 Cri.

*

- Pumnareta,
 Pumna
 Pi,
 Papis,
5 Papis
 Gri.

*

 Uță,
 Uță,
 Măriuță,

Pune calul la căruță,
5 Și de-o trage,
Al tău greu,
Vin de pune
Și p-al meu.

*

Urilița,
Feștilița,
Fușticana,
Porumbana,
5 Sulca,
Pulca,
Sulița,
Dă-i descuța,
Cataramă,
10 Bumbiță.

*

Ulum,
Sudulum,
Chișcași,
Toporași,
5 Prinse baba epurași.
Dela moara Svacului,
Vine fata grecului,
Cu o poală strecurătoare.
Ieși, mătă, din cea vale.
10 Cioc,
Boc,
Treci la loc.

*

Tili una,
Tili două,
Tili fata Grecului,

- Pe malul Petrecului ;
5 Vine grecul mâniaș,
Cu pistolul ruginos.
— Dă-mi, măicuță, cheile,
Să-mi deschiz lădițele,
Să scot cununițele,
10 Să-mi cunun fetițele.

*

- Hei șopârlă călătoare,
Ce mă'ntrebi de sărbătoare?
Ce e azi și ce e mâine ?
Ce e'n ziua de Ispas ?
5 Să tăiem un câine gras,
Să-i luăm unturile,
Să ungem șopârlele.
Cioc,
Boc,
10 Treci la loc !

*

- Musca mare treiera,
A mai mică vântura.
Două mere,
Două pere,
5 Două fuse d'aurele.
Mă dusei la Măgurele,
Cu rochița d'aurele.
Boi în cinci....
Boi în cinci ...
10 După casa lui Prichici
Hop... aici !

*

Vai de mine, nu's la mine,
Ci's la maica'n București,

După curțile domnești,
Unde se ouă rațele!
Cioc,
Boc,
Treci la loc!

*

— Bonjur Luni,
— Mersi Marți
— Madam Miercuri,
Ce mai faci?
5 — M-a trimis, madam Joi,
Să viu Vineri pân'la voi.
In salon de Sâmbătă,
Să dansăm Duminecă.

*

Seade barza pe gunoi
Și-și numără ouăle,
Câte unul, câte două,
Câte trei, câte patru,
5 Câte cinci, câte șase,
Câte șapte, câte opt,
Câte nouă, câte zece,
Ș-un pahar cu apă rece.
— Câte, cine-i trebuiește?
10 — Și mie îmi trebuiește.

*

Seade Turcul pe sofa
Și poftesté o cafea :
O cafea cu caimac.
Când să soarbă din caimac,

5 Hopai
 Dupai,
 Un gândac,
 Cioc,
 Boc.
 10 Treci la loc !

*

— Arde podul Mogoșoaiei !
 — Las' să arză,
 Că nu-mi pasă,
 Că nu-i tăicuțul acasă ;
 5 Ci e dus la vânătoare,
 Să vâneze căprioare.
 Căprioare n'a vânat
 Și el singur s-a'mpușcat,
 C'un pistol de diamant
 10 Cu o boabă de smarald.

*

— Un'te duci ?
 — La Galați.
 — Ce să faci ?
 — Să duc trei cârnați.
 5 — Cui să-i dai ?
 — Unul mie,
 Unul ție,
 Unu'n gura Nastasiei.
 Cioc,
 10 Boc,
 Treci la loc.

*

— Unde te duci ?
 — La Hurdugi.

- Ce să faci ?
 — Cozonaci.
 5 — Cui să-i dai ?
 — Lui Mihai
 — Unde șeade ?
 — Peste drum.
 — Cum îl cheamă ?
 10 — Nu știu cum.
 Cioc,
 Boc,
 Treci la loc !

Înainte de începerea jocului D'a ascunsele

Un jucător, depărtându-se, spre a se ascunde
 zice : Să nu te uiți că nu mă țin. Altul, scui-pând
 în palma stângă și isbind cu latul mâinii drepte scui-
 patul din mâna stângă :

- Cine s'o uita,
 Să-i sară ochii
 În patru,
 Cum sare
 5 Scui-patul.

V a r i a n t e

Cine s'o uita
 Să-i sară ochii
 Mă-sei
 Și lui ta-său.

*

Cine s'o uita
 Să fie 'al dracului
 Cu tot neamul lui.

2. D'a baba oarbă

În jocul D'a baba oarbă, se întreține dialogul de mai jos, între cel legat la ochi și unul dintre jucători, trăgându-l de haină sau mânecă.

- Babă oarbă,
Unde-ai mas ?
- Babă oarbă,
Ce ai ars ?
- 5 — O mânecă de cojoc,
— Dă-te 'ncoace 'n joc.

V a r i a n t e

- Babă oarbă,
Pe ce-ai mas ?
- Pe dubas.
- Și ce-ai ars ?
- 5 — O mânecă de cojoc.
- Cu ce-i cusută ?
- Cu trei ace și-o undrea.
- Hăt la mine încoa.

*

- Babă oarbă,
Ce-ai în sac ?
Un gânsac.

- Da 'n gânsac ?
5 — Două ace.
— Vin' la tefea 'ncoace.

*

- Babă oarbă,
Pe ce stai ?
— Pe trei ace.
— N'ați o cheie;
5 Ș-o lăcată
Vin la baba
Și mă cată.

*

- Babă, babă oarbă,
Unde-ți este roaba ?
— Roaba s'a stricat
Gheorghe s'a legat.

*

- Babă, babă oarbă,
Ce-ai mâncat aseară ?
— Pâine cu păpară.
— Dar alaltăeri seară ?
5 — Pâine cu măsline.
— Ia-te după mine.

*

Oschi,
Oschi,
Scaraoschi,

Eu din gură,
5 Mi te 'nvăţ,
Dar din ochi,
Să nu te văz.

Dacă a prins pe vre-un jucător baba oarbă
întreabă:

— Ce am prins ?
— Un pui de broască.
— Dă-i drumul să crească.

*

— Ce am prins ?
— Un şoarece.
— Cu ce-l hrăneşti ?
— Cu miez de nucă.
5 — Dă-i drumul să se ducă.

3. De-a fugărita

Jucătorii sunt urmăriți de unul asupra căruia s'a terminat recitarea versurilor următoare:

- Creastai,
Creastai
Din holta,
Când cocoșul a cânta.
- 5 Câte flori sunt pe pământ
Toate merg la jurământ,
Numai floarea soarelui
Stă în poarta raiului
Și așteaptă pe Hristos
- 10 Ca p'un trandafir frumos,
Să-mi judece florile,
Ce-au făcut miroasele.

V a r i a n t ă

- Creața, creața, din vărsat
Când cocoșul mi-a cântat,
Câte flori sunt pe pământ,
Toate merg la jurământ.
- 5 Numai floarea soarelui
Și cu spicul grâului
Stau în poarta raiului
Și așteaptă pe Hristos,
Ca p-un trandafir frumos.
- 10 — Vino, Doamne, de ne vezi
Cum jucăm în haine verzi!

4 e-a halea-malea

Se mai numește „*De-a zidul*” și „*De-a Basarabia*” și reprezintă construirea zidului unei cetăți. Copiii trec cu tot șiragul, ținându-se de mâini, ridicate în formă de poartă, așezându-se cu spatele, unul la altul și formând un zid. E de remarcat numele strălucitei familii a Basarabilor, păstrat până azi în gura copiilor, ca vestită prin tăria zidurilor dela cetățile ce-au întemeiat. Între căpetenia jocului și paznic se spun versurile următoare :

- Halea,
 - Malea,
 - Incotro ți-e calea ?
 - Deschideți porțile.
 - 5 — Ale cui porți ?
 - A lui Basaraba.
 - Ce dai vamă ?
 - Un cățel,
 - Un purcel
 - 10 Și pe (cutare)
 - D-un picior.
-

5. D'a ineluș

Un copil se apleacă cu fața în jos, la pământ, rezemându-se, cu mâinile pe genunchi; iar ceilalți pun degetul arătător dela mână dreaptă pe spina celui aplecat și unul, punând degetul pe degetele jucătorilor, întreabă pe cel aplecat:

Ineluș,
Invârtecus,
— Ghici,
P-al cui deget
5 Am pus ?

V a r i a n t e

Ineluș,
Burgheluș
— Ghici,
P-al cui deget
5 Am pus ?

Alții pun un inel.

*

Ineluș,
Invârtecus,
Intr'a cui mână
Incăpuși ?

Ineluș,
Benghiuș,
Intr'a cui mână,
Incăpuși ?

*

Ineluș,
Borteluș,
Intr'a cui mână,
Incăpuși ?

6. De-a mînzul furat

Jocul „*De-a mînzul furat*” sau „*De am plecat la Dorohoi*” se joacă așa :

Împăratul, care poruncește lovituri la palmă hoțului și apoi păgubașul, care reclamă împăratului pe hoțul care a furat mînzul iepei.

Am plecat la Dorohoi
C-un căruț de usturoi,
Iapa este, mînzul nu-i
Ș-am prepus pe dumnealui.

7. D'a puia gaia

Se aleg doi copii mai măricei : gaia și cloșca.
De cloșcă se țin agățați toți ceilalți, unul de altul,
puii, formând un șir drept. Colo, mai departe, gaia
mestecă într'o gropiță făcută în pământ cu un băț :
cică face mâncare moșneagului. Cloșca se învârtește
cu șiragul de pui în jurul uliului sau gaiei și începe
dialogul următor :

Cloșca : — De trei ori
De-a puia gaia,
Vine baba cu tigaia.

Cloșca : — Dă-mi, babo o leacă de apă.

5 Gaia : — Na.

Cloșca : — Ptiu. Amară mai este.

Gaia : — Am pierdut un ac.

Puii ridicând un picior întreabă :

— ăsta e ?

Gaia : — Nu e ăsta;

iar la cel din urmă gaia zice :

10 — ăsta e.

Varianțe

Cloșca : — Hai de-a mama gaia
Să ne dea lapte cu tigaia.

Cloșca : — Gaie, gaie, gaie,
Ce ai în tigaie ?

5 Gaia : — Un picior de oaie.

Cloșca : — Cine ți l-a dat ?

Gaia : — Popa din Buzău ;

Cloșca : — Bată-l Dumnezeu.

Cloșca : — Du-te și du mâncare la moșneag.

Gaia se duce, iar cloșca :

10 — Trei, trei... colăcei.

Gaia : — Am să-ți fur un pui ;

Cloșca : — Am să-ți scot un ochiu.

★

Cloșca : — Ce faci acolo babo ?

Gaia : — Fac mămligă pentru moșneag.

Cloșca : — Dar cu ce o mănânci ?

Gaia : — C-un pui dela tine ;

5 Cloșca : — Ba dela tine...

Gaia : — Am să-ți fur un puișor ;

Cloșca : — Am să-ți scot un ochișor.

*

Cloșca : — Ce faci acolo, babo ?

Gaia : — Fac o bortă.

Cloșca : — Dar în bortă ce faci ?

Gaia : — Am să fac focul ;

5 Cloșca : — Dar cu focul ?

Gaia : — Am să pun pirotreele,

Cloșca : — Dar cu pirotreele ce faci ?

Gaia : — Am să pui ceaonul ;

Cloșca : — Dar în ceaon ce ai să pui ?

10 Gaia : — Să pui, apă.

Cloșca : — Dar pe urmă ce ai să faci ?

Gaia : — Am să pun făină ;

Cloșca : — Dar cu făina ce faci ?

Gaia : — Am să fac mămăligă.

15 Cloșca : — Dar cu mămăliga ce faci ?

Gaia : — Am s'o mănânc cu un pui dela tine.

Cloșca : — Ba dela tine.

Gaia : — Am să-ți fur un puișor...

Cloșca : — Am să-ți scot un ochișor.

8. De-a ulcicuța

Opt copii stau jos; alți opt stau în picioare. Cei d'întăiu sunt ulcicuțele; cei de-al doilea stăpânii. Intre aceștia și cumpărători se schimbă următorul dialog;

- Cum ți-e ulcicuța?
 - Cum o vezi,
Cu ochii verzi.
 - Cum o dai?
 - 5 — C'o lingură de păsat,
Să nu zacă de vărsat
C'o lingură de humă
Să nu zacă de ciumă.
-

9. Bestiariu

Ariciul

- Ariciu,
Ariciu,
Pangariciu,
Du-te în țară
5 Și te 'nsoară,
Și ia fața lui Topală
Cu cercei
De ghiocci,
Cu mărgel
10 De surcele,
Cu salbă de viorele.

Varianță

- Ariciu,
Ariciu,
Mogodici,
Du-te la moară
5 Și te 'nsoară
Și ia fața lui Cicioară
Cu mărgel
De surcele,
Cu salbă
10 De viorele,
Cu cercei
De nouă lei.

Barza

Primăvara, când încep să vină berzele, copiii le primesc cu mare bucurie și le spun versurile următoare :

Barză, barză, frigurile mele,
In penele tele
Să te duci
Nouă mii de ani cu ele.

Capra

- Sare capra din mărgele
Cu mai multe ghiocel, e,
Ronciș
Ponciș,
5 După casa lui Tivican.
Tivicana,
Berbecana,
Rațele,
Brațele,
10 Corcodia,
Veselia,
Spăremandia.

Varianță

- Umilina,
Dordolina,
Trei or rob
Garderob,
5 Sare capra din mărgele
Și-și numără viorele,
Viorica e a ta,
Florica e a mea.

Cioara

La schimbarea dinților, copiii aruncă dintele cel scos în sus, când trece o cioară și zic :

Cioară,
Cioară,
Na un dinte de os
Și dă-mi unul de fier și de oțel.

Ciocârlia

Ciocârlie,
Lie,
Zi-i babii să vie,
C-a murit Ilie.
5 La un cap de vie,
P-o scândură lată,
Cu gura căscată.

Epurele

— Epuraș,
Golaș,
Pe unde umblași ?
— Pe la moara
5 Svâcului.
Svâc în c...
Turcului...

Melcul

Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarne boierești
Și te du la Dunăre
5 Și bea apă turbure,

- Și te du la baltă,
 Și bea apă caldă.
 Și te suie pe buștean
 Și mănâncă leuștean
 10 Și te suie pe butoi
 Și mănâncă usturoiu
 Și te suie pe uluci
 Și mănâncă mere dulci.

Oaia

- Oaie, oaie,
 Oacăna,
 Șeade jos și deapănă
 Și se'nchină cucului
 5 Și se roagă rugului;
 — Cucule Măria Ta,
 Am venit pân' la dumneata
 Să-mi dai un cal porumbac,
 Să mă duc pân' la Novac
 10 C-am auzit
 Că soru-mea a făcut
 Trei feți
 Logofeți,
 Cu părul de aur creț;
 15 Unul a murit
 Unul a pierit,
 Unu'n munte s'a suit,
 Cu măciuca a asvârlit
 Sângele l-o potîdit.
 Curgea sânge roșior
 20 Ca puzderia din fuior.

Variantă

Am o oaie rapănă
 Șeade jos și deapănă
 Și se roagă robului

- Și se 'nchină cucului :
 5 — Cucule, Măria Ta,
 Am venit la Domnia-ta
 Să-mi dai calul și căruța,
 Să mă duc pân' la măicuța;
 C-am auzit
 10 C-a făcut
 Trei feți
 Logofeți,
 Cu părul de aur creț;
 Unu-i mut,
 15 Unu-i surd,
 Unul se suie
 În deal la munte
 Și urlă.

Ursul

- Joacă bine
 Măi Martine,
 Că-ți dau pâine cu măsline,
 Și-ți mai dau și altceva
 5 Să fie pe pofța ta.
-

10. Jocuri de vorbe

La la ripa,
Ripa.
C-a murit Dumitru,
Cu gura pârlită;

- 5 Vine oaia dela deal,
Cu cercele,
Cu mărgelile,
Cu salbă de ghiocel

*

Aghios,
Aghios,
Mană mățăgos,
Cine șeade jos ?

- 5 Băgănitore,
Băgănitore,
Cine șeade în picioare ?
Mană mățăgos.

*

De Năstasă,
Nici nu-mi pasă ;
De Nechita,
Nici atâta.

- Bună dimineața nea Istrate.
- Șapte boboci de rață, frate.
- Mă Istrate, tu ești surd ?
- A mai trecut p-aici, un cârd.

*

- Bună ziua lea Ioană.
- La Mihai cu de mâncare.
- Fă Ioană, tu ești surdă?
- Mămăligă și cu urdă.

*

- Astă vară la Crăciun,
 M'am suit într'un alun,
 Ca să mănânc mere
 Și m'a văzut cel cu perele
 5 Și mi-a zis să nu mănânc toate perele,
 Că cireșele sunt ale lui.
 Eu, însă, n'am ascultat
 Și el m'a lovit cu putregai de piatră,
 Drept după ureche, sub călcâie
 10 Am zăcut un an de dinți
 Și mi-au căzut toate măselele.

*

- Popa Hoțonțoc
 Scoate dovleacul din foc
 Și dă fuga pe pârlog ;
 Iar diaconul șopârlă
 5 Mârlă,
 Fârlă,
 Il văzu, și-i zise:
 — Dă-mi să mușc,
 10 Că te împușc.
 — Fugi, bală drăcească,
 Lasă dovleacul să răcească.

Măi băiete,
Cucuiete,
Şeade mă-ta la perete
C-o cută de castravete.
5 Nemurat,
Nesărat,
Ca un câine spânzurat.

*

Măi băiete,
Cucuiete,
Cum te sui tu pe perete!
Brânza-ţi place de unde nu-i,
5 Caşcavalul şeade'n cui.

*

Dă-i cu scările,
Roade-i-ai spinările,
Dă-i cu picioarele
Mânca-i-ai spinările.

*

— Fină, fină,
N'ai făină!
— Naşe, naşe,
N'ai cămaşe!

*

Cine merge înainte,
Duce un car cu minte,
Cine merge înapoi,
Duce un găvan de usturoiu.

- Ațâșoară,
Ațâșoară,
Unde mergi pe ulicioară ?
— Lipa,
5 Lipa,
Legănite,
Dă-te, fată, la o parte,
Că eu am să merg departe.
Nici la horă, nici la joc,
10 N-am să mă opresc de loc.

*

- La Ilie, în prăvălie,
S'a întâmplat o istorie ;
— Domnul doctor Davidescu
Și cu Domnul Costăchescu
5 Ce-ați căutat la Margareta ?
— Margareta ne-a chemat,
Să-i ajutăm la sămănat.

*

Adam, Eva,
Ițic,
Pițic,
Face ham.

*

- Mace,
Mace,
Dobitoace,
Nu lăsa porcii să doarmă,
5 Nici în drum,
Nici în cărare,
Nici în curtea dumitale.

11. Numere

Versuri recitate de copii

- Toacă, popo, toacă,
Dacă n-oiu toca,
Prescui n-oiu mânca ;
Cinci, popo, cinci,
5 Cincisprezece să fiți.

V a r i a n t ă

- Una, două,
Hai la ouă
Trei, patru,
Hai la teatru.
5 Cinci, șease,
Mâța țeasă.
Șapte, opt,
Am văzut un câine mort.
Nouă, zece,
10 Du-te și-l petrece.

V a r i a n t e

- Unul eu,
Doi, trei cu mine,
Patru Petrea,
Cinci Vasile,
5 Șease eu,
Șapte cu mine.

- Hai să zicem una,
Să se facă două,
Două țâțe fata are ;
Hai să bem,
5 Să vorbim,
Să ne veselim.
Hai să zicem două,
Să se facă trei,
Trei picioare sub căldare
10 Două țâțe fata are ;
Hai să bem,
Să vorbim,
Să ne veselim.
Hai să zicem trei,
15 Să se facă patru,
Patru roate carul are
Trei picioare sub căldare
Două țâțe fata are ;
Hai să bem,
20 Să vorbim,
Să ne veselim.
Hai să zicem patru,
Să se facă cinci.
Cinci pisici pisica are
25 Patru roate carul are,
Trei picioare sub căldare
Două țâțe fata are,
Hai să bem,
Să vorbim,
30 Să ne veselim.
Hai să zicem cinci
Să se facă șease,
Șease purcei scroafa are,
Cinci pisici pisica are,
35 Patru roate carul are.
Trei picioare sub căldare,
Două țâțe fata are ;
Hai să bem,
Să vorbim,
40 Să ne veselim.

12. Incurcățuri de limbă

Am să zic, c'am zis,
Că oiu zice,
Când oiu zice,
Cât oi zice.

*

Trecui pe o punte lungă,
Și 'ntâlnii o preoteasă ;
In cisme o întâlnii,
In cisme o lăsai,
5 In cisma cismelor,
In fruntea cismelor.

*

Am o scroafă noroasă
Cu purcei nuri,
Norosuri,
Sug,
5 Fug,
Puf în tufă.

*

Capra neagră
A călcat piatra,

Cum o călca,
În patru crăpa,
5 Crape capul caprii în patru,
Cum crapă piatra în patru.

*

Ciocănitoare,
Bocănitoare,
...tui mama cui stă 'n picioare,
Cioc, boc,
5 ...tui mama cui stă în loc.

*

Dela beat cârciumă viu,
Cu gardul de mâini mă țiiu,
Nici un latră nu mă câine
Nu-mi dați beat că sunt în brânci.

*

— Cine joacă tananaua ?
— Doi arăpoi cu ladanaua ;
— Cine joacă tananica ?
— Ține 'n gură păsărica.

*

Laie-mă, mamă, și 'mpletită
Că uite nunta-i venită.

*

Lelea cu șapte tulpane
Și badea cu coate goale.

Pleacă Popa la Galați
Să aducă trei cârnați,
Unul mie,
Unul ție,
5 Unul în gura lui Ilie.

*

Boul breaz,
Bârlobreaz.
E ușor a zice :
Boul breaz,
5 Bârlobreaz ;
Dar e anevoie :
A dârlobarlobrezi,
Dârlobâr brezitură
Din vacile Bârlobreizenilor.

✱

Vânturai vara mălaiu,
Pit pila'n pungă.
Vântul lung
Chilichiș cu piele 'npunsă.

*

Prinsei un pui de codobate
Și făcui tacalce-te
Și mâncai stropșască-te.

✱

Titirișca
Plișca
Stă pe titirișcoiu

Plîşcoiu ;
5 Dar titirişcoiu
Plîşcoiu,
Nu poate să stea pe titirişcă
Plîşcă.

*

Tanţele,
Manţele,
Trec pe drum ;
Tănţoiu,
5 Mânţoiu,
Şeade 'n drum.

*

Haraba, harabatură
Drumă rea, încurcătură.
Drumă rea,
Pe valea rea
5 Harabana vorbă rea.
Când mai mâr,
Când mai câr,
Ofiri hatâr.
Când nici gând de tenchi
10 Tirili foflenchi,
Hapa hapura
De nu-i cioplitura
Ofiri hatura.
Pe un vârf de moviliţă
15 S'o ouat o prepeliţă
Ş'a scos pui de bivoliţă.

13. Diverse

Istoria Feței

Barbă, Bărbărie,
Gură-Gustărie,
Nas-Cabaraș,
Oci-Bazaochi,
5 Sprâncene-Coțofene,
Frunte-Tăvăluc
Hop de tufluc.

Desmierdatul

— Gau, gau, un'te duci ?
La Cocuța s'o mân-ci ?
— Dar de unde s'o apuci ?
Ia de ici, de ici, de ici.

Ploaia

Stăi, ploaie, trecătoare
Că te-ajunge Sfântul Soare
Și-ți taie picioarele,
Cu un maiu,
5 Cu un paiu,
Cu căciula lui Mihaiu.

Lună nouă

Când apare luna nouă, copiii o întâmpină cu bucurie mare, recitând versurile acestea :

Lună nouă,
Taie turtă 'n două :
Ție jumătate,
Mie sănătate.

Varianțe

- Lună, lună,
Gărgăună,
Două vaci,
Impungăraci,
5 Două ale mele,
Două ale tele.
Două ale Rancăi depe vale.
Ranca,
Ranca,
10 Răncănea ;
Toți țiganii că fugea
La pârâul lui Iordan,
Depe mațe de curcan.

*

Craiu nou,
Craiu nou,
Sănătos m'ai găsit
Sănătos să mă lași.

Sau

Crai nou,
Crai nou.
In casă veche m'ai găsit
In casă nouă să mă lași.

Copiii țiganului

- Câți copii ai măi țigane ?
 — Doi la boi,
 Doi la oi,
 Doi la tetea la cimpoi ;
 5 Doi în car,
 Doi sub car,
 Doi pe stînghia carului ;
 Doi în brațe,
 Doi în mațe,
 10 Doi de poalele Ilonei s'agață ;
 Iar Chirilă,
 Și Burilă,
 Și Matei
 Și Doroftei
 15 Stau la foc că-s mititei.

Tatăl nostru țigănesc

- Tatăl nostru
 În podul vostru,
 Ține iapa de căpăstru.
 Fură mere,
 5 Fură pere,
 Se dă jos fără ismene.

Varlante

- Tatăl nostru,
 În podul vostru
 Când mergea,
 Hodorogea,
 5 Cu o troacă țigănească,
 Dumnezeu să vă trăznească.

*

Tatăl nostru care este la candela cerului,
 Tileș voie,

Tileș nevoie,
Coropișnița puf,
5 Și ne izbăvește de jingălău.

*

Tatăl nostru
In podul vostru,
C'un curmeu legat de bot,
Cum mergea
5 Hodorogea,
Fura mere,
Fura pere,
Fura câlții din știubeiu.
Cum îi fura
10 Așa-i torcea
Și curmei el le făcea,
Așa că nu-l mai isprăvia.

*

Tatăl nostru catancer,
Prea Sfinției Poticner
Cadea Tată,
Cadea ca din împărăția Ta,
5 Leino fa.
Asvârlită
Și 'ndrugată,
Cu ispita,
Isbava,
10 Alam.

*

Tatăl nostru cai sina,
Buchi,

Buchi,
Rarița.

- 5 Viți voia
Viți împărăția,
Săliștea Maria,
Hacadia,
Pururea

- 10 Devla
Puf.

*

Tatăl nostru, la făină,
La făină și slănină.
Precum în chișcă,
Așa și în cârnați

- 5 Devla, buf.

*

Tatăl nostru sus pande,
Nici tule,
Nici pale,
Handoroseala,

- 5 Procopseala,
Baftananaci.

*

Tatăl nostru gând la ceriu,
Prea Sfințite poticneli
Auliu, buliu, buliu,
Tu ești pui de ciucului,

- 5 Și te suie pe ciocan
Și ne izbăvește de cel viclean

Și te suie pe ilău,
 Și ne izbăvește de cel rău.
 Amin.

Dracul

Când pierde ceva și nu poate găsi, copilul, crezând că a pus dracut coada pe acel lucru, caută și zice variantele următoare :

Scoate, drace,
 Ce-ai furat,
 Că te duc
 La spânzurat
 5 Și te bat cu nuiiele
 Până-ți iese boașele.

Variante

— Să-i drace, într'un picior,
 Că ți-a murit un fecior ;
 — Care ? Care ?
 — Al mai mare ;
 5 — Dă-i colac și lumânare.

*

Cunoști vremea de pe vânt,
 Pe mojić după cuvânt,
 Pe cioban după glugă,
 Pe stăpân după slugă,
 5 După pîteni pe călăreț,
 După voce pe cântăreț,
 După mâini pe tăbăcar,
 După voce pe măgar.

Dumnezeu să-l epure,
Cu trei boabe fierte :
Unul mai tare
Ș-altul mai moale
5 Ca să nu se mai scoale.

*

Trece pârciu puntea 'n brânci
Puntea pute pârci.

*

Eu pup poala popii
Popa pupă poala mea.

*

Două muște
Fac găluște,
Doi țânțari
Harmăsari,
5 Doi purcei
Vornicei.

*

Legai coamele cailor
De cuiele podului.

*

Când mă gândesc
Că tu te gândești,

- Că tu nu te gândești la mine,
Acest gând mă face să mă gândesc
5 Că tu nu te gândești la mine.

*

- Am fost și era.
A spus că vine,
De n'o veni,
Se vede c'a venit ;
5 De n'a venit,
Că de nu venea,
Venea.

*

Hopa, hopa c'a zis popa,
C'au mâncat țigani cloșca
Ș'au rămas puii golași
Ca să-i hrănească cu caș.

G H I C I T O R I

A**Acul**

Luciu lucește,
Frumos gard împletește ?

*

Par mic și mititel
Și 'ngrădește frumușel ?

*

Cu râțul râtește,
Cu coada îngrădește ?

*

Moșnegel frumușel,
Face un gard mititel ?

*

Luciu lucișor
Ii pui coadă de fuior ?

Mic mititel
Cu huimul după el ?

*

Licu licușor,
Il întrebuințează femeile pe zi de mii de ori ?

*

Ce fuge mereu la vale
Și-și lasă mațele 'n cale ?

*

Am un bou cu capul strică
Și cu coada drege ?

*

Liciu licurește,
Liciu strălucește,
Cu botul îmboldește
Cu coada îngrădește,
5 Frumușel gard împletește ?

*

Nici de-o palmă
Nici de-un pumn,
Nu mai face un lucru bun ?

*

Mic mititel,
Mai lungă coada de cât el ?

Am un purcel mititel
Sparge cu capul, drege cu coada ?

*

Tudorică ăl mititel
Fuge cu buricul după el ?

*

Am o capră înhămată de coadă
Și mereu înnoadă.

Adam și Eva

Cine nu s'a născut
Dar a murit ?

Albina

Măciuchia galbenă
Inconjoară dumbravnica ?

*

Găinușă corcodușă
Trece marea'n piciorușe ?

*

Bâz în sus și bâz în jos,
Bâzul roade din rogos ?

Găinușă gălbenușe
Are miera'n piciorușe ?

*

Amnarul, iasca, cremenea
Vaca din apă,
Bicul din foc,
Vișelul din pădure ?

Aluna

Săcăița, vai de ea !
Șade într'un vârful de nuia.

*

Cucuiata, vai de ea !
Stă într'un vârful de rămurea.

*

Aulea... Aulea...
Sărăcuța, vai de ea !
Șeade într'un vârful de nuia !
Vino, bade, și mă ia ;
5 Că mi-e frică c-oiu cădea !

Andrelele

Cu cinci nuele fac gardul
Cât de mare.

Anul, lunile, săptămânile, zilele și orele

- Am un pom aurit,
Cu flori dalbe acoperit,
Când e vremea mai frumoasă,
Crengile luminează în casă
- 5 Când e timpul posomorât,
Crengile arată urât
Cu 12 crăișori
Ca 12 bujori
În tot cracul
- 10 Cu 30 rămurele,
Și mai hâde
Și mai mititele
Și în fiecare rămurică
Are un cuibușor de sticlă
- 15 Și'n fiecare cuib,
Câte 24 de pui golășei
Chiciți, copii, ce să fie ei?

A se compara cu colecția Acad. Române din 1898, întemeiată de Artur Gorovei.

*

Am un copac cu 12 crengi
În fiecare creangă sunt patru cuiburi
În fiecare cuib sunt șapte ouă?

*

Anii vieții omului
Douăzeci de frumoșei,
Patruzeci de voinicei
Optzeci de nebuni.

Anotimpurile

Am un copaciu cu patru crăci :

Una înverzește,
Una rodește,
Una vestejește
Și una stă uscată.

A p a

Dumbră,
Sumbră,
Fără umbră ?

*

Lungă, lungă,
Lată, lată,
Și numai stă niciodată ?

*

Dacă n'ar fi,
Lumea ar pieri ;
Dacă este multă,
Lumea s'ar prăpădi.

*

Cine aleargă
Și nu obosește
Și natura o 'nverzește ?

Aria

Străchinoiu spălat
Bilihoiu sculat ?

Ariciul

Trece paşa pe uliţe
Cu trei mii de sulişe ?

*

Am un motan mare
Cu părul ca acul,
Cu trupul ca dracul ?

*

Hanţur banţur
Trece pe uliţă,
Cu o mie de sulişe ?

B**Banița**

În pădure născui,
În pădure crescui,
Acasă dacă m'au adus,
Curva satului m'au pus.

Barda

Pe un butuc se taie lemne,
Peste Nistru sare surcele.

*

Biserica, Clopotul
Pe cei vii îi chem
Pe cei morți îi plâng
Fulgerile înfrâng.

*

Cireș înflorit
Șarpe încolăcit,
Făptură de om,
Poruncă de domn?

Am o vacă
Porumbacă,
Pe la nări
Cu lumânări,
5 Pe la buză
Buburuză,
Pe la șolduri
Cu bolduri ?

*

Sus tună, jos răsună,
Ciorile se adună ?

Bățul

Am un moș bătrân
Și până nu-l apuc de barbă
Nu mă duc nicăirea.

*

În pădure născui,
În pădure creșcui,
Acasă dacă m'au adus,
Judecător m'au pus.

*

Berbecii, când se bat în capete,
Patru bat,
Opt opintesc,
Mii și sute se clătesc.

Birul

Ce e greul casei la omul sărac?

Boldul strumurărei

Intr'un vârf de anin,
Pușinel senin.

Bostanul

Pe un deal rotat
Șade un moș bozumflat.

*

Cine se târâște ca șearpele
Și-și face cuib ca iepurele.

*

Intr'o vale adâncă,
Zace tat-tău de brâncă.

Borcanul

Din pământ ca Adam sunt zidit,
Pe roată ca Sf. Gheorghe sunt tras,
În coptor ca cei trei Coconi sunt ars.
Pe când eram în viață,

- 5 Toți mă luau în mâini și mă sărutau,
Iar când și eu ca orice muritor am murit,
La moartea mea nimeni nu s'a găsit
Ca să mă îngroape,
Ci pe drumuri m'au asvârlit.

B o u l

- Cât fusei mic,
Cântai cu două fluere.
Când fusei mai mare,
Mă purtai între două lemne.
5 Când îmbătrânii,
Imi veni poftă să joc în horă.

Bradul

Rățoi potcovit,
Pe bordei suit,
De nuntă gătit.

Braga

Dobra subțirica,
Umple putinica,

Brânza

M'a trimis Doamna de sus,
La cea de jos,
Să-i dea carne fără os.

Briciul

Am un cal de fier,
Paște pe un munte de os.

*

Am un bou bălan,
Paște pe un munte de ciolan.

Pe dealul Bârladului,
Paște calul împăratului ;
Unde paște
Iarba nu mai crește.

Broasca

Am un șarpe chior
Cântă c'un mosor.

*

Ce șade la ușe
Și cântă din gușe ?

*

Pe bărdan se târâe
Și din gură mârâe ?

*

Largă,
Crăcănată,
Torofloiu,
Moroiu ?

*

Din tufa lui moș Stan
Cântă un pui de ungurean.

Broasca țestoasă

Sus copae,
Jos copac,
La mijloc carne de oaie.

*

Sus casă,
Jos casă,
La mijloc
Carne grasă.

Bruma

Mă dusei la cai,
Mă suii într'un scai,
Cuțitu-mi scăpai
Luna l-a văzut,
5 Soarele l-a luat.

Bruma, Roua

Trece moșul pe porțiță
Și îmi lasă o cheiță.
Vine noaptea și n'o ia,
Vine ziua și n'o ia,
5 Vine soarele ș'o ia.

Bujorul

Stejar verde, vârful-i arde.

Boii, carul, sacii cu grâu,
Patru neteplii,
Duc patru sufe de mii
Și le duc la împăratul
5 Și le taie îndată capul
Și le schimbă numele
De rămâne altele ?

Buratecul

Am un pui de grec,
Ce se suie pe cioflec
Și strigă : „Jndec... Jndec“ ?

Buricul

Cuibul cocostârcului,
În mijlocul pământului.

✱

Cuibul berzei,
În mijlocul bălței.

C**Cacadărul**

Ghiare are, mîță nu-i ;
Verde este, șopărlă nui-

Calul

Mândru, mare, înalt, frumos,
La ochire luminos.
Urechi are, coarne n'are
Și te poartă pe spinare.

Calul, Căruța

Dupa... dupa pe podele,
Tata ursul
După dânsul,

Calul, Călărețul

Teapa, leapă,
Pe cărare
Tângâr, bangâr pe spinare.

Căldarea pe foc

Am un bou roșu și unul negru,
Cel roșu linge pe cel negru.

C a n a

Gălgăuț
În păhăruț.

C a n d e l a

Alămâe, cu mireasmă de tămâe,
Vântul bate, iarba crește,
Tot în patru se'mpletește ?

C a p c a n a

Ghicitoare tătarească,
Cine-o ghici-o să se ferească
Ca să nu se prăpădească.

Capul, ochii, nasul, gura

Am un stogușor de fân,
Sub stogușorul de fân doi luceferei,
Sub cești luceferei o cioră cufurită,
Sub cioara cufurită o moară hodorogită.

Capul omului cu părție sale

Am o pădure,
Sub pădure două tufe,
Lângă două tufe,
Sunt tufe două lacuri.
5 Lângă lacuri o moviliță,
Lângă moviliță o râpă.
De desupt pădure,
De asupra pădure.

C a p r a

Coarne are, drac nu e;
Barbă are, popă nu e.
Ghiciți copii ce e ?

C a r t e a

Găină pestriță
La popa pe poliță ?

*

Rădăcină împleticină,
Rar voinic care-o desbină ?

C a r u l

Mă dusei în pădure
Și tăia-i trei cue
Trei resteie și dădui
La Tala mere
5 Tala pere
Tala țuchi
Ca la țuchi.

Carul cu lemne

Ce iese breaz din pădure ?

C a r t o f i i

Găina verde și ouăle galbene.

C a r t o f i i

Am un cuib de heghe
Cu unsprezece ouă.
Luai nouă
Lăsa-i două
5 Heghea, heghea să se ouă.

C a s a

Cloșca de lemn,
Puii de piele.

C a s a, u ș a

Ursul șade,
Urechia îl bate.

C a s a c u o a m e n i

Casa de lemn,
Puii de carne.

C a s a c u o a m e n i

Am o cloșcă noaptea adună puii,
Ziua îi gonește.

C a s a, h o r n u l

Am o vacă cu țâța în spinare.

Castravetele

Arnaval,
Parnaval,
Cu lăngușor de fier
Și mai are un bălău ?

*

Bagă-i mâna'n frunză
Ș'apucai pe moșul de buză.

C a z a n u l

Am o vacă cu țâta'n spinare.

C ă c i u l a

Rotogol rotund,
Bagă flocii în fund.

C ă l c ă i l e

Am doi cai,
Când îi duc la apă,
Să uită acasă ;
Iar, când îi duc acasă,
5 Să uită la apă.

Călugării la biserică

Coțofană faură
Intră noaptea'n gaură
Tunică
Și punică
5 La sfânta biserică ?

Călugării la mănăstire

Sus tună,
Jos răsună,
Ciorile se adună.

C ă m a ș a

Am o casă cu patru uși
Pe una intru și pe trei ies deodată.

C ă r ă m i d a

Din pământ mă nasc,
În apă mor.
La aer mă vestejesc,
La foc mă întăresc.

C ă r b u n e l e

Pe apă înnoadă
Și'n pământ nu putrezește.
Ghiciți ce este ?

C ă i n e l e

Nea Nicolae
Doarme noaptea'n paie,

*

Prin văi și prin stânci
Și prin întinse lunci
Stă moșul tău pe brânci.

Când a murit a patra parte din lume?

Când Cain a omorât pe fratele său Abel.

**Când și unde a cântat cocoșul
la toată lumea?**

În corabia lui Noe.

Când s'a bucurat toată lumea?

Când s'a coborât Noe cu ai săi din corabie.

Cânepa la topit

O bag tare și uscată
Ș-o scot moale și udată.

*

O bag tare și-o scot moale
Și din vârf îi curge apă.

Cântarul

Am un pițigoiu șchiop
Și ține o vacă'n cioc.

*

Mațele țiganului
În vârful goldanului.

Unghie de gae,
Cap de udubae,
Coadă de tigae,
Creastă de cocoș.

*

Hamuri înhămate
Pietri spânzurate.

*

Ce e mic cât oul
Și poate cât boul ?

*

Am un pițigoiu schiop
Ține o vacă în cioc.

*

Găinușă ciușă,
Cu minciuna'n gușă
Cu dreptatea pe spinare.

*

Am un purceluș
Cu icoane
Pe spinare.
Cu descântece,
5 Pe la pânțele.

Cârligul de smuls paiele

Am un bou,
Toată iarna mănâncă slobod la fân
Și gras tot nu este.

Cât e dela răsărit ?

Cale de-o zi.

Cât e dela ceriu, până la pământ ?

Nu e departe, că s-aude când tună.

Ce nu sunt trei în lume ?

Fierul măduvă n'are,
Scară la ceriu nu e,
Punte peste mare nu e.

C o a s a

Cățelușă șargă
Tot câmpul aleargă.

*

Cățelușă limpova
Linge pământul otova.

*

Miș... miș...
Prin păiș.
Haci... haci...
Prin copaci.

C e a p a

Intră doamna în cămară
Și pletele îi stau afară.

*

Sus pădure,
Jos prescură.

*

Am o fetișoară
Cu rochiță roșioară
Când începe a se desbrăca
Toți încep a lăcrăma.

*

Roșu este,
Măr nu este.
Pături sunt,
Plăcintă nu-i ?

C e a r a

Am o rochiță
O spăl în foc
Ș-o usuc în apă.

Ceasornicul

Ce e mic și fără minte
Și ne'nvață la cuvinte ?

Am un lucru foarte tare,
Minte are,
Grije n'are
Și te'nvață
5 La cuvinte.
Ce cuvinte
Minte'nvață ?
Pân'oiu ghici,
Frigi o rață.

*

Gânganie fără suflare
Umblă fără astâmpărare.
N'are duh, nici nu visează
Toată lumea o îndreptează.

Ceața

Ce trece prin sat
Și câinii nu bat ?

*

Pe cea vale adâncită
Vine mierla însovonită ?

*

Tuțuiană, iană
Fuge noaptea pe poiană.

*

Cale de o zi
Cât e de la răsărit
Și până la apus.

Nu e departe că dacă tună sus se aude jos.
Cât e dela pământ până la ceriu.

*

Depart, că cine se duce nu mai vine,
Cât e d'aicea
Până la lumea cealaltă.

Ceaunul cu mămăliga

Am o vacă neagră,
Când se balegă,
Toți aleargă.

C e a u n u l

Hurduz, burduz
Din alte țări adus,
Sub laviță pus,
Cu mămăligă uns.

C e r u l

Ce e mai lung decât drumurile
Și mai lat decât mările,
Și mai frumos decât florile
Și mai urâcios decât babele,
5 Și mai drag decât icoanele,
Și mai rău decât tunurile,
Și mai întunecos decât pivnițele ?

*

E o căldare umflată
Peste lume aruncată.

C e r c u l

Ce e rotund,
Și n'are fund.

Chieia în lacăt

Ce troznește'n gaură.

Cele 4 anotimpuri

Am un copac cu patru crăci:
Una înverzește,
Una rodește,
Una veștejește,
5 Și una usucă.

*

Ce mort e acela
Care, când s'a îngropat
În mormânt a umblat,
Pe Domnul l'a lăudat
5 Și pe urmă iar a 'nviat?

C h i o t u l

Ce trece peste apă și nu face valuri.

C i m p o i u l

Umflă-mi-se, îngânfă-mi-se,
Brebeneau ocolă-mi-se
Dă-i... dă-i... dă-i.,
Și n'ai ce-i face?

Umflă-mi-se
Ingâmfă-mi-se,
Află-i locul,
Taie-i capul,
5 Aflăi luleaua,
Berbeleaua.

*

Cine s'a născut de două ori și a murit odată ?
Iona proorocul.

C i o a r a

Am o țarcă bleagă,
Tot câmpul aleargă.

Cioara pe spinarea porcului

Stângă motângă,
Duce-te stângoi motângoiu ;
Dar stângoiu motângoiu
Ne duce pe stânga motângă ?

P i p e r u l

Cinga, linga, linga,
Legăți-s-ar limba,
Cu un fir de mătasă neagră,
Limba'n gură ți-se leagă.

C i s m e l e

De aici, până la munți,
Numai gropi, pân'la genunchi.

Vlag
Vlag
Pân'o bag,
Moț
5 Moț
Pân'o scoț.

*

Trag, trag,
Pân'o bag.
Moț, moț,
Pân' o scoți ?

*

Am două știubeie
Ziua-s pline,
Noaptea goale.

*

Cască-te neagră,
Să bag bandonul.

*

Plotog negru, ismangiu
Mișc-o, trage-o'ndes ?

C i s m a r u l

Cioc... boc...
Dă vârtos,
Că deseară rămâi ghebos.

Cioca,
Boca,
Dă vârtos,
Pân'ce rămâne
Ghebos.

Ciobanul și oile

Ciugur, mugur cel bătrân
Șade'n drum și bea tutun.
Ciugurele,
Mugurele,
5 Merg pe drum înșirețele.

*

Cinel, cinel
Ciugurele
Mugurele
Merg pe drum
5 Înșirățele,
Ciugur
Mugur
Cel bătrân
Merge înainte
10 Cântând.

Ciorapul și cârligele

Am cincî pari și o nuia
Și fac gardul cât oiu vrea.

Ciuperca

Alătura drumului
Căciula nebunului.

Mânăstire într'un picior
Ghici,... ciuperca, ce-i ?

C i u r u l

Sus bate tobele,
Jos cade negurele.

C i u t u r a

Am o vacă, toată ziua bea apă
Și nu se mai satură.

*

Căciula mutului
În fundul pământului.

*

Lui Ion lungul
Îi pică mucul.

C l a m p a

Am o cățelușă
Boldeicușă,
Toată noaptea lătra la ușă.

*

Am trei găini boghete,
Stau noaptea încuiete,
Ele se roagă să le dau drumul,
Eu am pus mâna pe cucuiu.

Cleștele dela vatra focului
Cămașă ciușă,
Ia în cioc cenușă.

C l o p o t u l

Ruga
Buga
Intre hotară
Și s'aude
5 Intr'altă țară.

*

Strigă gogea din copaciu
Și gogioaia din odaie
C'a furat lupul o oaie.

*

Pana cocrărcului
Bate'n poarta târgului.

*

Când scutur frâul în curte
Aude murgul din munte.

*

Cinel, cinel, rage buha din cetate
Că nu i-s vacile toate,
Vițeei pe jumătate.

Intr'un ciolpan scorboros
Sbiară un om năbădăios ?

Clopotnița

Tărtăcuță vânăță
Gurguiată cumnată.

Cloșca cu pui și uliul

Tanda munda are mere
Tandalic vine și cere ;
Tanda munda nu se'ndură ;
Tandalic vine și fură.

C o b z a

Intr'o butură uscată
Urlă o cășea turbată ?

Coada găinii

Am o lădiță
Vântul o închide,
Vântul o deschide.

Coaja oului

Am o cămașă fără refec
Și fără leacă de deschizătură.

*

M'a trimis Doamna de sus
La cea de jos,

- Să-i fac o rochiță albă,
Fără cusătură,
5 Fără împunsătură,
Fără dungi,
Și fără mâneci.

Coarda casei

Am o vacă cu capul e în casă
Și cu trupul e afară.

Coarnele de pe copaci

- Mă dusei în pădure,
Să tai cuie,
Să tai restee ;
Dar n'am găsit
5 Nici cuie
Nici restee
Ci am găsit
Tarlațuchi
Tarlațuchi.

Coasa

Pe malul părăului
Trage limba smeului.

*

- Mă suii în plai,
Să văd ai mei cai,
Dar nu văzui caii,
Ci văzui știucile,
5 Păscând luncile.

Coasa și toporul

Vara... iuș... iuș...
Prin păiuș,
Iarna... tac... tac...
Prin copac.

Cobilița

În pădure născui
În pădure crescui,
Acasă, dacă m'au adus,
Cercei grei mi-au pus.

Cobilița cu cofele cu apă

Mă dusei cu cercei goi
Și mă 'ntorsei cu ei plini.

Cobza

Doi purcei,
Negotei,
Bate găasca la tulei.

Ce cocoș a cântat și l-a auzit toată lumea?

Cocoșul lui Noe în corabie.

Ce cocoș a cântat întâiu în lume?

Cocoșul lui Noe.

Cocoșul

Danie peste danie,
Cap de brobojanie.

La cap pieptene,
La trup penele,
La coadă seceră,
La picioare rișchitoare ?

Cociorba

Linghi, linghi, linghilită,
Pe la spate aducută
Sac... mac... crang.

*

Am un coșărel
Plin cu boi roșii
Și când vine unul negru
Pe toți îi dă la o parte.

Cofa, ceaunul

— Scurto, groaso, un'te duci ?
— Arso 'n fund de ce mă 'ntrebi ?
Că unde mă duc, tot ție-ți aduc.

Cofa

Am o vacă,
De coadă o duc la apă,
De coadă o aduc dela apă.

Comoara

Căciulița mutului
In fundul pământului.

Cojocul

Am o pânză lată
Și care nu e dată
Nici prin ițe
Nici prin spată
5 Numai de cușit tăiată.

Condeiu

De iute ce sunt trei abia mă țin,
Din vârf îmi curge miere și venin.
Glas n'am, dar când vorbesc
S'aude până la marginea lumii.

*

Taie-mi capul,
Scoate-mi limba,
Dă-mi să beau
Și să-ți vorbesc.

Copacul după ce îi cade frunza

Înaltul,
Cocoratul,
Se vaietă că i-a pierit satul.

Corabia

Udubleajă moartă
Multe suflete poartă.

Pe cea vale înnoirată,
Trece o fiară încornorată,
De meșteri străini lucrată.
Suflet n'are, suflet duce,
5 De pământ nu se atinge.

*

Rață pe apă și penele în pădure.

Coromăsla

Slabă și subțire
Grei cercei mai ține.

Coșul, Vatra, Scânteia

Mama lunga,
Tata lata,
Cumnata sovâlcăiata.

Coșciugul

Cine-l face, nu-i trebuie ;
Cui îi trebuie, nu-l vede și nu-l aude.

Coțofana

Intră popa în altar
Și-și lasă toiagul afară.

*

Ce e lungă
Cât o dungă
Și de groasă
Cât o ceapă
5 Și nechează ca o iapă.

Coțofana și bivolul

Titirișcă
Plișcă
Se pune pe titirișcoiu
Plișcoiu.
5 Dar titirișcoiu
Plișcoiu
Nu se pune pe titirișcă
Plișcă.

C r â ș m a

Casa dracului
In inima satului.

Crăpătura

Ce se face singură
Și tot singură se desface?

Cremenea și amnarul

Năstrapă
Din apă,
Ginere din lume.

C r u c e a

M'am dus în pădure,
Ș'am tăiat un lemn.
Nici d'o palmă, nici d'un pumn,
Nu mai face un lucru bun.

C r u c i l e

De aici până la munte
Numai țepi înfipte.

C u c u l

Mă dusei în crâng,
Să tai o nuia;
Nu găsii nuia,
Găsi echiu, echiu cu două ouă,
5 Luai nouă,
Lăsa-i două
Echiu., echiu să se ouă ?

C u c u v a i a

Titieană, iană,
Strigă noaptea pe poiană,
Strigă noaptea
Că vine moartea.

C u i u l

Trupul îl bagă în casă;
Capul rămâne afară.

C u m p ă n a

Am o găscă
Cu gâtul țurlui, burlui
Și cu clonțul haspahar.

C u n u n i a

Ce nod se înnoadă cu gura
Și nu se desnoadă cu mâna ?

Legătura snopului
Pe capul şchiopului.

C u r c u b e u l

Şerveţel înnodăţel
Peste mare-aruncăţel.

*

Tărcat,
Vărgat,
Peste mare aruncat.

C u r e c h i u l

Capul, trupul
Mi-e tot una.
P'un picior stau totdeauna,
Cămăşi am nenumărate
5 Şi le port toate'mbrăcate.

*

Am o babă rufoasă
Şade cu Vodă la masă.

C u r c a n u l

Am un mototol
Şi face din gură
Chior... Chior...

Intră popa în altar
Cu mâinile'n buzunar.

Cuțitul din teacă

Ieși angheluș
Din lăcătuș ;
Că te cheamă,
Cinci afară !

D**Degetele cu inele**

Bucățile de fier
Frigarea de os.

Degetele femeii când toarce

Am zece fete :
Cinci sub o clae de fân
Și sunt ude ;
Cinci afară și sunt uscate.

Depart e d'aici la lumea cealaltă

Depart e, depart e,
Că cine se duce
Nu mai vine.

D i s a g i i

Am două găște într'un gătlej ?

*

Pe valea lui Ivănuș
Un curcan cu două guși ?

Dinții omului

Am o casăriță
Plină de oițe albe;
Dar numai una roșie ?

Distanța dela cer la pământ

Am un pom :
La rădăcină verde,
La mijloc uscat,
Și la vârf înflorit.

Dovleacul

Am un butucel fără uși, fără ferestre
Și e plin de neveste.

*

Ingropi scânduri,
Intinzi funii,
Și aduni gheme.

*

Baba 'n vale
Ca o floare,
Moșu 'n deal
Ca un buștean.

*

Pe pământ uscat
Stă tat-tău bosumflat ?

Am un bordei
Plin de viței,
Până nu sparg bordeiul
Nu pot să scot vițeii.

*

Intr'o vale adâncă
Zace tat-tău de brâncă:

Drumul

Matei lungul
Cât pământul.

*

Am un popă lung, lung
Și n'am pânză să-l ajung.

*

Am o nuia fără umbră
Ghici... ce e?

Dulcele și postul

Mă suii în deal,
Să văd al meu cal,
Dar nu văzui calul,
Ci văzui cheile
5 Deschizând țările.

E**Epurele**

Am o scroafă
Sură,
Mură,
Cu purcei,
5 Surei,
Murei.
Țup,
Țup,
Fug în tufă.
10 Țup,
Țup,
Fug în tufă.

*

Sub o tufă de lipan,
Șeade un pui de ungurean.

*

Luci, luci loc
Și patru cu cioc
Și două fofleauri
Și un stârc fleac.

Curelușă unsă,
Prin buruieni ascunsă ?

*

La deal fulgeră,
La vale vine de-a tumba ?

*

Cine trece pe lângă curte
In haine scurte ?

*

Patru înfipte,
Două ciulite
Ș'o fâsâită ?

F**Fântâna**

Străchinuță verde,
Fundul nu i se vede ?

*

Scârț în sus
Și scârț în jos
Și e de mare folos ?

*

Tata lunga
Și mama cu țâțele mari ?

Fântâna cu ciuturi

La buturuga cu doi craci,
Cum ajungi,
Cum o bagi ?

Fasolea

Enderiță,
Menderiță
Cârcei toboriță ?

Răscări,
Crăscări,
Să aibă scară,
S'ar urca la ceriu ?

*

Păsărică nu e
Pe copac se suie ?

Fasolea fierbând

Umflă-mi-se,
Ingâmfă-mi-se,
Prepeleagul scoală-mi-se,
Eu apăs și n'am ce-i face ?

*

Carne grăsulie,
Pe harap se suie ?

Fedeleșul

Hurduz,
Burduz,
Din Țarigrad adus
Sub laviță pus ?

*

Urduc,
Burduc,
De barbă-l duc,
De barbă îl aduc.

Femeia

Ce floare e mai frumoasă,
La bărbați e dragăstoasă
Și bărbații o miroasă ?

Femeile când vânează pește

Au venit turcii
Să taie pruncii
Și apa curge prin ferestre ?

Femeia cu copilul în brațe

Merge duda pe cărare,
Patru mâini, patru picioare
Patruzeci de unghișoare ?

Femeia, fata, oaia, cocoșul, bărbatul

A trimis sparta,
La urâta,
Să-i dea pe găurita
Să taie pe coadeșul
5 Că vine cioflenderul ?

Fereastra

Nici în casă,
Nici afară,
Nici în ceriu,
Nici pe pământ ?

*

La lalița în perete
Sunt două găini boghete.

Fiarele coşului

Ghici ghicitoarea mea.
Cine n'o ghici,
Maştele i-s'o sgârci ?

Firul de păr

Mă dusei în pădure
Şi tăiai un lemn
Şi când m'am întors
Nu i-am mai găsit locul ?

Floarea

Ce nu este fiinţă
Dar e mai împodobită ca omul ?

Fluerul

În pădure născu-i,
În pădure creşcu-i
Acas' dacă m'aduseră
Să le tot cânt mă puseră ?

Foarfecile

Două late,
Alăturate
Şi la cap încârligate ?

*

Două răşişoare
Călugăricioare,
Pe unde mergea
Malul se surpa ?

Focul

Cine taie
Și despoaie
Și 'n desagi
Nu bagă două ?

*

Am un bou roșu
Unde se culcă,
Iarba nu mai crește.

Focul și cleștele

Am un grajd plin cu cai roșii,
Și când bag pe cel negru,
Pe toți îi scoate afară ?

Frunza

Ce cade în apă
Și nu face strop ?

Frunza copacului

Se vaeță cocoratul
Că i-a fugit satul,
Trage bucurie,
Așteaptă să vie.

Fulgerul

Sus trăsnește,
Jos huieste,
Pământul se prăpădește.

Săgeata împăratului
Sparge casa dracului ?

Fulgul

Ce plutește pe apă
Și nu face valuri ?

*

Ce nu poți asvârli în pod ?

Fumul

Am un drum lung
Și n'am pânză să-l ajung ?

*

Tatăl nu s'a născut
Și fiul în sus s'a dus ?

*

La trup sunt ușor,
Fără aripi zbor,
Dar eu nu sunt nor ?

Fusul

Dur la deal
Și dur la vale,
Dur în sus și dur în jos,
Seara vine burdănos ?

Hur în sus
Și hur în jos,
Seara vine burdănos ?

Furca și caierul

Două rățișoare,
Călugăricioare
Una în câmp și n'o plouă
Alta sub strașină ș'o plouă.

*

Am zece cai ;
Cinci în grajd și-i plouă
Cinci afară și nui plouă.

Furnica

La cap botică
La dos botică
La mijloc nimică ?

*

Am o vacă neagră
Și n'are piele d'o toacă ?

*

Pe un deal rotat
Fierbe o oală cu păsat.

*

De aici până la munte,
Tot zale mărunte ?

G**Găina și Multanul**

Găina mițoclofocioasă
Și cu moș mițoclofocos,
S'au dus după un mușuroiu
Și se mițoclofocesc

5 Amândoi.

Galetica și Lanțul

Lungul,
Lungul,
Scutură
Plumbul.

*

Zi și noapte
Călătorește
Și niciodată
Nu obosește.

G â n d u l

Am o nuia
Vergelea,
Vărguii Țara cu ea
Și-o pusei tot acoloa.

M'am dus în pădure
Ș'am tăiat o nuia
Ș'ocolii lumea cu ea.

*

Cimilică cimilea
Ocolii lumea cu ea ?

G a r d u l

Dela noi
Până la voi
Tot mațe de unguroiu.

G â s c a

Tivgă titieană
Zbiară noaptea pe poiană ?

Gâsca și oul

Ce se naște neînsuflețit
Din însuflețit
Și însuflețit
Din neînsuflețit ?

G â ț u l

Drăgoiu
La noi ;
Drăgoiu,
La voi ?

G e a m u l

M'a trimis doamna de sus, la cea de jos, să-i facă o rochie;
Fără împunsătură,
Fără cusătură,
Și fără tivitură ?

*

La mătușica pe părete,
Trei găini boghete.

*

Nici în casă, nici afară,
Nici în ceriu, nici pe pământ,
Nici în apă, nici sub apă.

G e n e l e

Hai, Voineo, să ne culcăm,
Floci cu floci s'amestecăm.

*

Bete peste bete
Trei mii încheiete.

*

O mie înodate,
O mie desnodate,
O mie să zici
Și tot nu ghicești.

G h i a Ț a

M-a trimis doamna de sus
La cea de jos ;
Să-i dea pânză fără ros.

*

Ce se croiește singură.

*

M-a trimis doamna de sus
La cea de jos,
Să-i facă nerostită, neșăsută.

G h e m u l

Bete
Peste bete,
O mie încheiete ?

G h e t e l e

Am două coale ;
Ziua sunt pline,
Noaptea goale...

G h i n d a

S'a dus un om la pădure
Ca să'și taie un ciomag.
N'a găsit lemn bun de ciomag,
Ș'a tăiat un resteu

- 5 Nici de-o șchioapă,
Nici de-un pumn
Ș'a venit cu el acasă
Ș'a făcut două mese jeluite,
Două albi scobite
10 Și un pahar de băut apă.

G h i o n o a i a

Joacă popa crăcănat,
Cu zăbunul căărăț,
Cu tichie roșie pe cap ?

*

Cocoș roș, zgaibă în cap,
Cântă noaptea pe uscat ?

G l o d u l

Dela noi
Și pân'la voi
Tot plăcinte moi ?

G l o n ț u l

Tărlăcuță neagră,
Tot câmpul aleargă.

*

Ce fuge, ce muge
Și'napoi nu se mai duce ?

G r a p a

- Am un ariciu lătăreț
Tot cu țepi la trup.
El pământul răscolește
Și în mers orice întâlnește
5 Cu țărână învelește ?

Grăuntele la moară

- Pe poduri ferecate,
Trec mii nenumărate
Și le taie capetele
Și le schimbă numele
5 De rămâne albele.

Grăunțele de usturoiu

Am mai mulți frați,
Intr'o cămașă îmbrăcați.

Grâul și pleava

- Am doi boi :
Unul gras,
Altul slab ;
Cel slab sare gardul,
5 Cel gras nu sare.

G r e i e r u l

Tivgă titicană,
Cântă noaptea pe poiană ?

G r e s i a

Ce dă la altul, ce n-are el.

Grinzile casei

Boii îi bag în coșar și coarnelele iese afară.

G r o a p a

Ce nu poți să sui în pod.

G u r a

Am o rășnicioară,
Toată ziua rășnește
Și noaptea se odihnește ?

Gura, dinții

Am o coșăriță
Plină cu oițe.

Gura, dinții, limba

Am un coșier. În coșier, mai
mulți cai albi și numai unul roșu;
cel roșu bate pe cei albi ?

H

H â r t i a

Dai din piatră, nu se strică,
Dai de apă, se despică ?

H o r a ş i lă u t a r i i

Ivanosul,
Scorborosul,
Ivan strâmb
Copiii drepti ?

H o r n u l

Patru lata,
Ingânata,
La mijloc
Tolfotoc ?

Hornul, vatra, focul

Tata lungul;
Mama lata,
Nea Ion fluieratul ?

I**I n e l u l**

Şeade Făt-frumos
Pe un cal de os ?

*

Frigare de carne
Şi jumările de fier.

*

Scot parul şi rămâne gaura?

*

Urdel,
Burdel,
Băgat în coadă de viţel ?

Iona Proorocul

Cine s'a născut de două ori
Şi a murit odată ?

Ce mort e acela
Care când s'a îngropat
În mormânt a umblat
Pe Domnul l-a lăudat
5 Și pe urmă a înviat ?

Isus și Apostolii

Zece erau,
Doi vorbeau
Și douăsprezece se mirau.

L**L a c ă t u l**

Am un purceluș cu mașele de fier ?

*

Domnișor în țoale scurte
Ține judecată în curte ?

*

Cocoș berc, legat la gard ?

*

Eu, la orice casă,
Sunt slugă aleasă
Căci mă agață,
La poartă în față ?

L a c r i m i l e

Ce apă e în lume fără mal și fără nisip ?

Lada cu rufe

Am un cal, când îi iau şeaua, i se vede maţele ?

*

Am un bou cu maţele de petică !

L a m p a

Dobra,
Groasa,
Umple casa ?

L a n ţ u l

Am un copil mic
Dacă-l iau în braţe plânge,
Dacă-l îl pui jos tace ?

Lăutarii, Hora

Ivanosul,
Scorborosul,
Ivan strâmb
Copiii drepţi.

Leagănul

În pădure născui
În pădure crescui
Acas' dacă m-au adus
Să le plâng m'au pus ?

L e m n e l e

Vine oile dela munte
Toate brăzdate în frunte ?

L e o c i l e

Am o nuia lungă și îngrădesc patru femei cu ea ?

L i m b a

Ce șade în apă și nu putrezește ?

Limba, dinții

Am un cal roșu și doisprezece albi ?

Limba clopotului

Sub o foaie de lipan,
Șade un pui de moțârcan ?

L i n g u r a

Buturugă uscată
O ridic încărcată
Și-o dau jos încărcată ?

*

Vrăbiuță încărcățică
5 Huștiuluc în poezică ?

Lingurile în oală

Am un bordei
Plin de viței,
Și toți dau cozile afară ?

*

Intr'o vale adâncă
Stau ciorile pe brâncă?

*

Am un grajd cu doisprezece cai care stau cu trupurile înăuntru și cu coadele afară ?

L u b e n i Ț a

Am o fântână cu cheile verzi și cu apa roșie ?

L u l e a u a

Cimilica
Bleanca
Tananaua puf...

*

Am o găină
Cu trupul de pământ,
Cu inima de frunză
Și cu coada de lemn uscat?

Bulgăraș de aur
Joacă pe piele de taur.

*

Găinușă,
Ciușă,
Strânge'n bot cenușă ?

L u m â n a r e a

Mica mititeaua
Cum umple argeaua ?

*

Când intru deodată
Umplu casa toată.
Noaptea văz mai bine
Ziua mi-e rușine ?

L u n a

Am o mătă albă, grasă,
Toată noaptea umblă prin casă.

*

Căciula sfârtatului
In mijlocul satului ?

*

Am o rață potcovită
Joacă pe casa șindrilită ?

Am o vacă lulaie
Joacă noaptea prin gunoaie.

*

În gunoiașul străinului
Lătră cățelușa prin gunoaie

*

Am o vacă bălaie
Treieră noaptea prin gunoaie?

*

Sofărdata,
Lata,
Pe fereastră dată
De drăguț mîncătă ?

*

Ce stă în apă, fără umbră ?

L u n t r e a

Am o rață
Fără vieată,
Trece marea,
Cât de mare
5 Și te poartă,
Pe spinare ?

L u p u l

Și codat
Și colțat
Și isteț
Și șuieț
Și 'ndrăzneț ?

*

Ciută mare
Șeade în cale
Și așteaptă carne moale ?

M

Macul

Oastea unui craiu
Intr'un vârful de plaiu ?

*

Stejar verde
Vârful-i arde ?

Măgarul

Este un dobitoc
Foarte nătântoc
Urechi lungi,
Dar minte n'are
5 Și o cruce pe spinare ?

*

E un dobitoc,
Ce 'n toate'i potrivit
Ș-apoi e nepotrivit
Și e urât la privit ?

Măceșul

Ghiară are
Pisică nu-i
Verde e,
Gușter nu e ?

*

Cișcoiu roșu
Sgaibă 'n cap ?

Mămăliga

Dobra groasă,
Fără oasă ?

*

Hotrocol,
Prin ocol,
Hop și eu cu capul ?

*

Intr'o vale adâncă
Zace un popă de brâncă ?

*

Am o vacă neagră
Când se baligă toți aleargă?

M a r e a

Cine-și face copiii și tot ea și-i mănâncă ?

M ă r ă c i n e l e

Cutculdale
Șade 'n cale
Și ia d'astă carne moale.

Martacii casei

Am doisprezece frați
Și doarme pe-acelaș căpătâiu culcați ?

M a s a

În pădure născui
În pădure crescui,
Acasă dacă m'aduseră
Hora'mprejur îmi puseră ?

M ă t u r a

Cocoana se plimbă prin casă
Și-și vâră nasul sub masă ?

*

Opincă nerasă,
Vovârlighi în casă ?

M â n a

Am o grebluță cu 5 dințișori
Pe zi o întrebuițez
De mii de ori ?

M â ț a

Care-i dobitocul,
Ce păzește focul
Și-și spală cojocul !

M e l c u l

Vine moșul pe cărare
Și-și duce casa'n spinare ?

*

Cunoașteți un dobitoc,
Cu coarne mici și moi,
Ce-și poartă casa'n spinare
Prin iarbă și prin flori ?

*

Mersei pe cărare,
Mă'ntâlnii c'un dobitoc
Samar avea
Măgar nu era,
5 Coarne avea
Bou nu era,
Picioare nu avea
Pe copaci se suia ?

M e l i ț a

Am o cățelușe, când bate
Toți dinții din gură îi sare ?

*

Am o cățelușă boldeicușă,
Toată ziua blahăiește
Și din c... îi târăește ?

*

Mărăcinele,
Cutcudale,
Șeade'n cale
Și ia d'astă carne moale ?

*

Treanca, fleanca, între picioare
Urduc, burduc pe spinare ?

*

Intr'o vâlcelușă,
Latră o cățelușă ?

M i n c i u n a

Intr'o rămătură de oaie
Un corn de porc,
Orbu-l văzu
Ciungu-l luă
5 Și despuiatu-l băgă'n sân ?

M o a r a

Cine merge zi și noapte
Și drumul nu-l mai face ?

*

Am o cățelușă,
Toată ziua blehăește
Și din napoi îi turnește ?

*

În valea lui Vaivarac
Se dă dracul peste cap ?

*

Merge, nu merge,
De ascultat, te ascultă,
Face gură multă.
Ce-i dai,
5 Îți dă,
Cu talpa 'n apă stă ?

*

Am o vacă bălaie, o mulg
Cu scara
Și-o împart cu țara ?

*

Până retezată,
Pe apă lăsată,
Cu știrea Domnului
Cu fapta omului ?

Am o vacă,
O mulg cu scară
Și o împart cu țara.

*

Pe poduri ferecate
Trec mii nenumărate
De le taie capetele
Și rămâne altele ?

*

Merge, nu merge,
De ascultat, te ascultă.

Morarul când macină

Când am apă, beau vin,
Când n'am apă, beau apă ?

Mortul dus la groapă

Pe cea vale posomorâtă
Vine o dihanie urâtă,
Cu cinci capete
Cu patru suflete
5 Și c'o sută de degete ?

Mulgerea vacii

Sus funie,
Jos funie,
Cinci trag de patru
Care înestulează casa ?

Mustățile

Sub o muchie de deal
Două cozi de cal ?

Mușuroaiele de cârțiță

De aici până la mare
Numai funduri de căldare ?

Mucli din nas

Ieși Ilie,
Din chilie ;
Că te-așteaptă cinci afară ?

Mușuroaiele de furnici

Pe un deal rotat,
Fierbe o oală cu păsat ?

N**Nasul**

Buducel de piele,
Cu două găurele ?

*

Moară grohăită,
Cloșcă cufurită ?

*

Sub cel deal îngropilat
Fierbe oala cu păsar ?

*

Ciocănel de piele,
Cu două găurele ?

Negura

A scăpat cocoana cheile
Și s'au închis țările ?

Nevasta lui Lot

Cine a murit și nu s'a îngropat ?

Noroiul

De aici până la noi
Tot plăcinte moi.

Nourul sau negura

Ce trece prin sat
Și câinii nu bat ?

N u c a

Sunt patru frați
Intr'o cămașă îmbrăcați ?

Nuca, miezul

Patru frați c'o căciulă în cap.

Nuielile

Vine oițele dela munte,
Toate crestate în frunte.

Numele

Ce e în toate
Și fără el nu se poate ?

*

Ce e greu pe om și nu-l simte ?

O**O a l a**

Patru resteie, duc un car de fân ?

O a l a

Cinci în brânci,
Neagra înainte,
Tuşuruş pe urmă ?

O c h i i

Două gheme negre
Pe câmp se repede ?

*

Tărtăcuţă neagră
Pe câmpuri aleargă ?

*

Am două turturele,
Cât le arunc,
Atât se duc ?

Oglinda

Eu sunt anasură,
N'am suflet, nici gură,
Eu tot ce-oiu vedea
La toți oiu spunea ?

*

Am o găină boghetă
Stă în căsoaie 'ncuietă,
Ce să fac ca s'o descui
Să-i pun mâna la cucui ?

*

Lucia
Po'nischia,
Frunză varvalichia ?

*

Horpa de pe perete
Dă bereta fetei.

*

Lipie peste lipie
Frunză, varvarie ?

*

Ciuciulete pe perete
Țuști în buzunar de fete ?

Oile și lupul

Tanțele,
Mațele,
Trec pe drum ;
Tânțoiu
5 Mânțoiu
Seade 'n drum,
Cere carne de Român ?

Oiștea

Am un mort între două vii
Ghiciți copii, ce e ?

Omul

Ce vietate umblă
Dimineața în patru picioare,
La amiază-zi în două picioare
Și seara în trei picioare ?

Omul, corpul

Am doi pari, pe doi pari,
O puțină ; pe puțină un baston ;
Pe baston o pădurice ?

O pinca

Oala de vacă
Carnea de Român,
Ceapa de oaie
Și varza de capră ?

Omul ca mic, mare și bătrân

Este o ființă, care
De dimineață până la prânz
Merge în patru picioare ;
Dela prânz pân' la amiază
5 Merge în două picioare ;
Iar dela amiază până seara
Merge în trei picioare ?

O p a i ț u l

Omușor de lut cu părul de foc ?

*

Am două căucele
Și le port ziua pline
Și noaptea goale ?

O u l

Am un butoiu
Ș'acolo țin
Și vin și rachiu.
Și nu se amestecă ?

*

Ce nu suflă în tufă ?

*

Ce nu poți pune în cuiu ?

M'a trimis Doamna de sus,
La cea de jos,
Să-i dea vin și rachiu,
Tot într'un burui ?

*

Zid, zidit,
Cu var vărut,
Fără uși,
Fără ferești,
5 Fără fund ?

*

Gălgăuță,
În părauță ?

*

Am o casă vărută,
Pe nicăerea găurită.

*

Ce e mic și rotat
Și în tufiș aruncat ?

P

Paharul cu vin

- Retevei umflat,
La c... retezat,
La cap piperat
Și umblă prin sat,
5 Se dă peste cap,
Spune că e beat.

Părul, urechile, nasul, ochii, gura

- Sub o clae de fân
Două linguri de blid,
Sub două linguri de blid,
Doi luceferi,
5 Sub doi luceferi,
O cișmea nesecată.
Și sub cișmeaua nesecată
Umblă o moară ferecată ?

Para focului

- Unde mergi, rătăcito ?
— Ce mă întrebi, găurito,
Coadă mea e aurită.

Parii gardului

Hop,
Hop,
Surcele îngrop.

P a ș t e l e

Șapte gheme de mătăasă
Și trei mâini de bucurie.
Ghiciți, boieri, ce să fie?

*

Dela noi,
Și pân' la voi
Șapte albie cu gunoi.
Ș'o mână de bucurie,
5 Ghiciți, copii, ce-o să fie?

Patul și ușa

Am două surori.
Una așteaptă ziua să se odihnească.
Alta așteaptă noaptea
Să se liniștească.

Patul, ușa și fereastra

Am trei surori :
Una zice : să se facă ziua
Să mă odihnesc. Alta :
— Să se facă noapte să mă liniștesc.
5 Iar a treia : Fie cum o fi.

Păduchele

Am o mică păsărică
Care șeade p-o nuia
Și suspină, sărmana,
Că vine Turcii, s'o omoare ?

*

Ce e mic, mititel,
Și-și ia Vodă căciula pentru el ?

*

Am un purceluș mititel
Și foiește când umblă,
Iar boruna umblă după el ?

Paianjenul și pânza sa

M'a trimis vădeasa
La împărăteasă,
Să-i înceapă o țesătură
Fără neam de tivitură ?

Pâinea

Roată rotită,
De lume înghițită ?

Pârjolul

Ce nu trece drumul ?

Pânza în război

Este un croitor,
Care croiește croitură
Fără pic de'mpunsătură.

Pătrunjelul

Moșul stă în cămară,
Și-și lasă pletele afară.

Pepenele

Am o fântână,
Apa e roșie,
Pereții verzi,
Și pietrele negre.

*

Funii întinse,
Gheme strânse,
Malul roșu,
Ghizdurile verzi.

*

Pe un deal rotat
Stă moșul umflat.

*

Aște întinse,
Gheme strânse.

Am o strachină verde,
Ce-i într'ansa nu se vede.

Pieptenele

Maimaros,
Scurt și gros
Scoate porcii
Și-i dă jos.

*

Pardos
Mânios,
Mână porcii'n jos.

Pieptenii de câlți

Am doi unchieși bătrâni,
Bătrâni și se trage amândoi de barbă ?

P e r i n a

Cimileanda
Beanda,
Tananona
Puf.

P e r i a

Ghici, ghicitoarea mea,
O motâlcă de purcea ?

P i a t r a

Ce nu fierbe'n oală ?

Piciorul când îl bagi în opincă

C'un pai de șovar,
Învelii o casă ș'un coșar.
Întâi o învelii,
Ș'apoi o mărtăanii.

Piciorul și Gheata

Carnea de om
Lâna de oaie,
Și pîlea de bou.

Pirostreiele

Am o cățalușă
Cu trei fire la gușă.

*

Am un tandalic
Cu trei peri la buric ?

Pisălogul

Mă dusei în pădure,
Și tăiai un lemn,
Nici d'o palmă,
Nici d'un pumn,
5 Numai face un lucru bun.

P i s i c a

Ce dobitoc păzește focul
Și spală cojocul ?

Mihai Mocioc,
Şeade jos la foc,
Unge curelele,
Şi-şi suge mustăţile.

*

Opincă nerasă
Vovărgii prin casă.

*

Albă, neagră ori pistricioară
Sforăe din mustăcioară,
Şi când vede un şorecel,
Se repede după el.

Pisica, Şoarecele

Chicuruşul chicură
Trepăduşul trepădă,
Halea
Malea,
5 Ii ţine calea ?

Pistolul

Scurt
Şi gros
Şi frumos,
Când trozneşte
5 Şi bufneşte
 Te dă jos.

P i u a

Ciota stă,
Și lata-i dă.

*

Hopa
Hopa,
Tangala
Ghiciți,
5 Ghicitoarea mea ?

*

Mă-ta stă
Și tat-tău îi dă ?

Plasa de prins pește

O miie încheiete
O miie descheiete ;
O miie să fiți,
O miie nu ghiciți ?

P l o a i a

Leapa,
Leapa,
Pe cărare.
Vâja,
5 Vâja,
Prin pădure.

P l o s c a

În pădure născui,
În pădure crescui.
Acasă dacă m'aduse,
Voinicul satului mă puse.

*

Am o vacă,
Până n'o pui cu picioarele în sus,
Nu pot s'o mulg.

*

Cal potcovit
De nuntă gătit.

P l o ș n i ț a

Burdușel umflat
Umblă noaptea pe sub pat.

P l u g u l

Ce fiară încornorată
Umblă cu gura căscată,
Și numai cu limba râmă,
Tot răstoarnă și dărâmă?

P o m u l

Vara încoronat,
Iarna sărac.

Plugul arând

Mă suii în deal,
Să văd al meu cal,
Dar nu văzui calul,
Ci văzui vântul,
5 Răsturnând pământul ?

Policandru

Popa Vlad
Din Bârlad,
Cu ciorapii după cap,
Pela pânțele
5 Cu descânțele ?

P o r c u l

Vizitiu nu-i
Și mână,
Bolnav nu-i
Și geme,
5 N'a pierdut nimic
Și caută mereu ?

*

Patru înfipite,
Două ciulite,
Două zgâite,
O fâșăială,
5 Ș-o opinteală ?

*

Unul ară,
Doi se miară,
Patru împing
Ș'un coșoflinc.

Patru înfipte,
Două tătirete
Un opintic bun
Un făţai... făţ.

*

Patru înfipte,
Două zgâite,
Două ciulite,
O opinteală
5 Şi-o fârţială.

*

Cine se vaietă toată ziua
Şi nu e nicidecum bolnav,
Cine caută şi n'a pierdut nimic ?

Păpuşoiul

Iese popa din altar
Cu mâinile'n buzunar.

Porumbul

Am o botă măzărată
Şeade în pod aruncată ?

Potecile

Dela noi şi până la voi,
Numai prăjini de tei.

P r a g u l

Tudorică rotunjior
Se uită în c... tuturor.

*

Mic, mititel,
Vede picioarele tuturor.

P u n g a

Găinușă,
Gălbenușă,
Cu boabe în gușă.

Punga cu bani

Ițele,
Momițele,
Treanca fedeleșele ?

Purcelul și pruna

Spânzurușul spânzură,
Trepădușul trepădă,
Spânzurușul pică,
Trepădușul apucă ?

Purceii sugând la purcea

Beau boierii pe întrecute,
Geme butia, pe nevrute.

Purecile

Am un mânzișor negru,
Pe unde paște
Se cunoaște.
Pe unde sare,
5 Urmă n'are.

*

Țupa ici,
Țupa colea,
Tortolita forfoia ?

*

Pe valea lui Berbeleac,
Se dă dracul peste cap.

P u ș c a

Huhuiadă,
Bubuiază,
Departe nechează.

*

Am o greacă
Din grecii negri
Și vorbește franțuzește,
Și mușcă de prăpădește.

*

Singhilică militică,
Nici de Vodă n'are frică.

Tundră,
Mândră
Sare'n grindă,
Și vorbește ungurește
5 Și mușcă de prăpădește.

*

Tundră'n grindă.
Și'n oglindă.
Și vorbește tătarește
Și mușcă de prăpădește.

*

Țândărică lemn uscat
Face larmă'n Țarigrad.

*

Coțofană brează
Pe luncă nechează ?

*

Ce e'n grindă
Și'n oglindă
Și fuge de n'o zărești
Și mușcă de prăpădește ?

*

Am o puică încuiată,
Ș'o țin în casă încuiată,
Dar să mor să n'o descui
Să-i pui mâna la cucui,

Pușcăria

Fierea dracului,
În mijlocul satului.

Putineiul

Sus tună,
Jos răsună,
Și la mijloc horă.

Putineiul cu lapte

Am o hulubiță
Care bate'n spiță,
Am un hulubei
Care bate'n știubei ?

P u ț u l

Am o găscă găgâiană
Strigă noaptea pe poiană.

*

Ciocârlan bălțat
Strigă noaptea'n sat.

R

R a c u l

Ungur armat
Trece apa fără vad.

Rândunica

Tundră,
Mândră,
Suie 'n grindă
Și vorbește
5 Ungurește.

*

Doamnă nouă
Cu coada 'n două.

R â m a

Strigă baba Anghelina
S'o apăr de găină.
Și tot strigă și mă cheamă
Că de câini nu are teamă.

Strigă căraulă
Din fântână
In regulă
Din măgură
5 S'o păzească de găini,
Că de câini se păzește ea.

R â ș n i ț a

Turtă
Peste turtă
Și la mijloc urdă.

*

Am o cățelușă
Și-i curge pe urechi tărățe.

R â s u l

Răsă-mi-se
Umflămi-se,
Măr se face
N'ai ce-i face?

R i d i c h e a

Sunt albă, albuie
Dar caș nu sunt.
Coadă am, soarece nu-s
Limbă n'am, dar sare ling.

R i ș c h i t o r u l

Cinel, cinel,
Ce-i țepăn în ismene?

Haide 'n sus,
 Și haide 'n jos
 Tot un pumn de ticălos.

*

Mă suii în pod
 Să caut ițe,
 Cotroițe
 Și nu găsii
 5 Ițe
 Cotroițe,
 Ci găsii o veveriță
 Pe la coadă
 Cu iscoadă,
 10 Pe ii
 Cu bucălii.

Roata morii

Am o fată mare care mereu
 se spală și tot murdară este.

Roțile carului

Am patru fete
 Una pe alta se gonesc
 Și niciodată nu se 'ntâlnesc.

R o u a

Ce e mai întinsă pe fața
 pământului?

Trece moșul p'o porțiță
Și îmi lasă o cheiță,
Vine luna și n'o ia,
Vine ziua și n'o`ia,
5 Vine soarele ș-o ia.

R u g u l

Lungă,
Lungă,
Șearpe nu-i
Pene are,
5 Găină nu-i,
Spini are,
Ariciu nu-i.

S**S a b i a**

Limba dracului
În traista popii satului ?

S c a u n u l

Eu am venit la voi
Și voi m'ați pus dinapoi.

Scârțâiatul carului

Jos într'o vâlcică
Grohăie o purcică.

S c o i c a

La dreapta poartă,
La stânga poartă,
Înăuntru carne moartă.

*

Sus copae
Jos copae,
La mijloc carne de oaie ?

Sus ceriu,
Jos ceriu,
La mijloc carne de miel.

S c r i p c a

Roșcovă uscată
In cui atârnată.

Scrisoarea

Limbă dulce
Sau amară,
Vorbește la răsărit
Și s'aude la apus.

*

Curcă cânepie
Duce veste la Domnie.

S e c e r a

Cinci,
In brânci
Neagra,
Inainte.

*

Am o cățălușă
Chercheriță,
Cu dinții de veveriță
Cu coadă de lemn uscat.

Gârniță,
Povârniță,
Cu dinții de cepăriță ?

Ș e a r p e l e

M'am dus pe cea
Și-am văzut pe cea,
Am dat cu cea
Cea s'a băgat în cea
5 Și eu am rămas
Tot cu cea.

*

Resteu rece
Marea trece.

S f e c l a

Scot parul roșu
Rămâne gaura neagră.

*

Păr roșu în gaură neagră.

S f r e d e l u l

Am un bou
Capul îl bagă în ușor
Și coarnele le lasă afară.

*

Am un bou
El se balegă
Și tot rânește ?

Am un bou
Singur se murdărește,
Singur îngrijește
De se curățește ?

*

Hurduz,
Burduz,
Din Țarigrad adus,
Sub laviță pus.

S i t a

În câmpie mihoho
În pădure cioca boca,
Iar acasă lipa lipa.

S l ă n i n a

Țigan afumat
Pe cui atârnat.

S m o c h i n a

Sus piele,
Jos piele,
La mijloc,
Păsat cu miere.

S n o p u l

Am o mie de frați
Și sunt într'un brâu legați ?

S o a r e l e

Cine arde și nu scoate fum?

*

La o margine de sat
Stă o căciulă de fârtat.

*

Am un măr de aur
Joacă pe piei de taur.

*

Am un măr de argint
Umblă pe sus rătăcit.

*

Căciula fârtatului
În marginea satului.

*

Cu un cocoloș de unt
Toate văile le ung.

*

Curelușa Doamnei
În fundul oalei.

Am un cocoloș de unt
Toate văile le ung.

Soarele, Luna

Dintr'un ciur de alune
Numai două alesei bune.

*

Două surioare
Iuți și sprintenioare
În toată viața fug
Și niciodată nu se ajung.

Soarele și Luna, Cerul și Pământul, Vântul, Ploaia

Două merg,
Două stau
Două judecată n'au.

S o b a

Albă și spoită,
Când urâtă
Când iubită.
Vara nu vor s'o vază,
5 Iarna toți o 'mbrățișează ?

Soba, Coșul casei

Tata lungu,
Muma lata,
Și nea Ion fluerătorul.

S o m n u l

Ce e dulce și mai dulce și
pe taler nu se taie ?

*

Ce e dulce
Foarte dulce
Și nu poate
Să se mănânce,
5 Dar din el gustă tot omul
Impăratul ca și Domnul
Și bogatul
Și săracul.

Ș o p â r l a

Veverița verde,
Eredi dedi,
Din eredi dedi
In tufiș se vede.
5 Dacă nu o vei ghici
Tu o vei cloci
Până la Sf. Blagoveștenie.

S p a t a

Am o fată
Și pe unde umblă ea
Se încheagă pământul.

Spata de țesut

Două lemne
Odolemne
Și o miie mai mărunțele ?

S p i c e l e

Șapte mii de găurele
Tot cu ochii la stele.

Spîtele carului

Am zece frați
Intr'o căpățână băgați.

S t e l e l e

De aici până la munte
Tot zale mărunte.

*

Dela noi
Până la voi
Numai zale
Și parale.

*

Peste munți și peste mări
Numai ochi licăritori.

Strașina

La Ilie
Pălărie
Și pe vară
Și pe iarnă.

Stelele, Luna

Am un coș cu alune
Și la mijloc o nucă.

Strachina

Am o cioară neagră,
Când o pun pe masă
Toți aleargă.

Strugurele

Babă misuroroasă
Șeade cu Vodă la masă.

Știuca

Printre ghiață
Pe sub ghiață,
Printre ele cântă o rață.

Știuletele

Șeade moșul pe rogoz
Cu tichilichioiu scos.

Stativele

Hăț în colo,
Hăț încoa...
La judecată te chiamă
Tu ești
5 Ceeace ești.

Strugurele

Țigancă buburoasă
Șeade cu Vodă la masă.

*

Țigan spânjurat la soare
Ghiciți, ce să fie oare ?

Stupul cu albine

Tândăluș
Mândăluș
Șeade'ntr-un picioruș
Și dă cu săgețile
5 În toate părțile ?

Sufletul

Isvor neadormit
Pe sub vale șerpuit.

*

Am o lădiță
Și'n lădiță
O porumbiță,
Dacă zboară porumbița
5 Nu mai trebuie lădiță.

*

Am un copac
Și'n copac
E un gândac
Dacă zboară gândacul
5 Rămâne copacul.

Suveica

Păsărică galbenă
Țușt la lelea'n gaură ?

*

Felie de pepene
Trece prin gaură repede.

T**Taifalogul**

Pe valea lui Berbeleac
Se dă dracul peste cap.

*

Pe costic
Mititic,
Se dă dracul peste cap.

Tâlvul în butie

Burta mea
Pe burta ta,
Lunga mea
În gaura ta.

Tigaia

Am o copilă
Când îi dau de mâncare plânge,
Iar când nu-i dau tace.

Toporul

Ce strigă seara'n sat ?

Trestia

Jos copac,
La mijloc bute
La vârful coadă de vulpe.

*

Bute peste bute
Sus coadă de vulpe.

T u n u l

Sbiară leul la hotară
Și s'aude într'altă țară.

*

În vârful muntelui,
Crainicul Împăratului
Strigă lumea la război
C'a venit vremea d'apoi.

T u n e t u l

Moșul taie lemne'n deal,
Și așchiile în vale sar ?

*

Am o iapă brează
Peste munți nechează.

T u r t a

Vâr mâna în spuză
Ș'apuc pe moșul de buză.

*

Scot rosul
Și vâr bortachirdosul.

T u t u n u l

Fumul dracului,
În capul omului.

Ț e p e r i g u l

M'a trimis Doamna de sus la a
de jos să-i dea lemn fără nod.

T â ț e l e

Am două gutuițe
Ca două făcliuțe.

Ț â ț e l e v a c i i

Am patru mieușei,
Nici nu le plouă
Nici nu le ninge.

U

Unde sunt dealurile mai mari?

Unde-s văile și mai mari și mai adânci.

Urciorul

De coadă-l duc
De coadă-l aduc.

U r z i c a

Am o găină chiperată
Ce șade la gard legată
Inflorește, înverzește
Și mușcă de prăpădește.

Usturoiul

În pământ clocește,
În pământ crește
În pământ se înmulțește,
Îl apucați de nod
Și-l aruncați în pod.

Am nouă frați
Cu capetele într'o căciulă.

U ș a

Intr'o parte-i rece
Intr'o parte caldă
Și mereu mă port
În acelaș loc.

*

Huha'n sus
Huha'n jos,
Când a înserat
Huha a stat.

*

Eu la orice casă
Sunt slugă aleasă,
Eu pe ori și cine
Întâmpin când vine,
5 Când pleacă afară
Eu îl petrec iară.

*

Ursul stă
Urechea-i bate.

V**V a r z a**

Capul, corpul mi-e tot una
P'un picior stau totdeauna.
Cămăși am nenumărate
Și le port toate îmbrăcate.

*

Intr'un picior se naște,
P'un picior trăiește,
Cămăși are nenumărate
Și le poartă toate'mbrăcate.

Vasul cu murături

Am un purcel
Când îl strâng de burtă
Imi dă să mănânc,
Când îl strâng de coadă
5 Imi dă să beau ?

Vatra, Pâinea, Focul

Lată,
Peste lată
Bosumflată,
Peste bosumflată
5 Chioara cu ochi.

Vatra, Focul, Pirostreiele, Ceaunul, Mămăliga, Făcălețul

Cinel, cinel,
Lelea lată,
Lelea rufată,
Lelea crăcănată,
5 Lelea durdulie,
Badea motohoiu,
Galbinicioasă.

Vătraiul

Chițiaș
Cu capul ars.

*

Am un moș bătrân
Și toată ziua stă cu nasu'n scrum.

Vătraiul, Cărbunii

Am o mulțime de cai roibi
Și numai unul negru;
Când intră negrul
Roibii ies afara.

Vătămătura

Trece neagra
Prin pârlita
Și'ntreabă de zurăita
Unde șade stramtihnei?

V â n t u l

Ce trece prin vamă
Și nu se bagă în seamă ?

V â r t e l n i ȝ a

Intr'un vârf de plop
Un epure schiop
Treeră un snop ?

V i o a r a

Intr'o scorboră uscată
Urlă o cățea turbată.

*

Mulți mă'adăpostesc
Puțin cu mine se fălesc.

*

Scândurica bradului
Bucuria satului.

*

Am o găscă
Soită,
Boaită,
Cu gâtul
5 Turluiu,
Burluiu.
Când o strâng de gât face
Hi... Hiu..., hui...

Țandără uscată
De cui atârnată.

V i e a

Pe valea lui Terteleat
Legai verde de uscat.

Vița de vie

Butucel
Frumușel
Și din el curge
Sănătate
5 Veselie,
Și nebunie ?

Aracul, vița, strugurele, vinul

Tata lungul,
Mama lata
Soru-mea buzumflata
Frate-meu nebunul satului.

Butea cu vin

Nebunul satului în coaje de copac.

*

Nebunul satului,
Imbrăcat în coajă de lemn.

Butoiul cu vin

Am o găină boghiată,
Ș-o țin în pivniță încuiată.
Când mă duc ca s'o descui.
Îi pun mâna la cucui.

B e ț i a

Fumul dracului
În capul omului.

Vițelul în vacă

Cine trece prin apă
Și nu se înneacă.

V u l p e a

Merge lana pe cărare
Și-i gătită ca o cocoană?

Vulpea și găina

A venit mitrofloc
La mitroflocoasă
Și sub un dos de mușuroiu
S'au mitroflocit amândoi.

Z

Zăpada

Vine oițele dela munte,
Cu steluțe albe'n frunte.

*

De aici până la munte,
Tot steluțe mărunte.

Ziua, noaptea

Două fete poartă salbă
Una albă ș'alta neagră ;
Ele veșnic se fugăresc
Și niciodată nu se întâlnesc.

*

Am o găinușă cu două aripi :
Una albă
Ș-alta neagră ;
Cu cea neagră adună,
5 Cu cea albă risipește.

GHICITORI DIN BĂTRÂNI

Tatăl și Fiica

Un om merge la drum cu o femeie și s'au întâlnit cu un alt om, care le-a zis :

— Bună ziua la un om și o omoaică !

Femeia a răspuns :

— Nu suntem un om și o omoaică ; că mama omului acestuia, a fost soacra mamei mele.

Explicarea : Pe acel drum mergea un tată cu fiica sa. — Nu suntem un om și o omoaică, adică nu suntem un om și o femeie ; că mama omului acestuia a fost soacra mamei mele, adică mama tatălui fetei care mergea pe drum a fost soacra nevestei acelui om ; deci, mama fetei.

Iapa și Mânzul

Un om era închis în temniță. Acel om avea o fiică măritată, care umbla mult să-l scape pe tatăl său din închisoare și ducându-se într'o zi la Împărat, să se roage să-i dea drumul lui tată-său din temniță, l-a întâlnit pe un drum, călare pe o iapă și i-a zis :

— Înălțate împărate, cel ce șezi pe nenăscutul și călărești pe a lui maică, ori desleagă-mi cuvântul, ori dă drumul tatălui meu din închisoare, bărbatul maicei mele, pe care l-am dădăcit eu.

Explicarea : Cel ce șezi pe nenăscutul. Adică iapa pe care Împăratul călăria pierduse un mânz ; îl fătase mort. Și Împăratul făcuse din pielea acelui mânz o șea pe care el călărea. — Și călărești pe a lui mamă, adică pe mama mânzului. — Care l-am dădăcit eu. L-a hrănit cu țâta sa, căci îi dădea să sugă lapte din țâțele ei prin gratiile unei ferestre dela acea temniță.

Împăratul și ciobanul

Un Împărat cu trei miniștri ai săi, plecase la vânătoare. Într-o pădure au întâlnit un cioban care păștea oile.

Împăratul i-a zis ciobanului :

— Câte sunt și până unde ?

Ciobanul :

— O sută optzeci și până la șeaua calului.

Împăratul :

— De unde aici ?

Ciobanul :

— Din stejar la plop.

Împăratul :

— Dece nu te-ai sculat de dimineață ?

Ciobanul :

— M'am sculat dar n'a vrut Dumnezeu.

Împăratul :

— Dece nu te-ai sculat a doua oară ?

Ciobanul :

— M'am sculat a doua oară ; dar nici de data asta n'a vrut Dumnezeu.

În timpul cât împăratul și cu ciobanul vorbeau așa, miniștrii se uitau nedumeriți unul la altul și câte-și trei la împărat și la cioban care vorbeau, dar ei nu înțelegeau nimic din cele ce se vorbeau.

Și a întrebat împăratul pe miniștri că ce a vorbit el cu ciobanul ; dar ei nu au știut nimic, că nu înțelegeau nimic din ceea ce ei vorbiseră. Și le-a zis :

Un cioban ca acesta știe să vorbească așa ; voi, care aveți pe seama voastră o țară nu vă pricepeți ? Și adresându-se ciobanului i-a zis :

— Peste trei zile să vii la mine, la palat, să-ți dau să-mi tunzi trei berbeci. Miniștri s'au priceput că pe ei să-i tunză și după ce s'au dus acasă, a doua zi s'au dus la cioban și i-au dat trei pungi de bani și le-a explicat ceea ce vorbise el cu împăratul.

Explicația : Câte sunt și până unde, înseamnă : Câte oi sunt și până unde e adâncă apa.

De unde aici ? înseamnă : De unde ai venit aici ?

Din stejar la plop, însemnează : Din satul Străjereni la Poiana Plopului. Dece nu te-ai sculat de dimineață, însemnează : Dece nu te-ai căsătorit de tânăr. M'am sculat, dar n'a vrut Dumnezeu să-mi trăiască, că m'am însurat și mi-a murit nevasta.

Dece nu te-ai sculat a doua oară, însemnează : Dece nu te-ai însurat a doua oară ?

— M'am sculat, dar n'a vrut Dumnezeu, că m'am căsătorit, dar de data asta am divorțat de nevastă.

— Dece nu te-ai sculat a treia oară, însemnează : M'am căsătorit și a treia oară, dar și de data asta n'a vrut tot Dumnezeu, deoarece nu am copii.

A treia zi dis de dimineață, ducându-se ciobanul a împărat, a stat dinaintea porții și împăratul i-a zis : Hei, ai venit să-mi tunzi berbecii ? Ciobanul a răspuns : Ehei. I-am tuns eu mai'nainte, arătând cele trei pungi de bani pe care i le dăduseră miniștri.

Când au venit miniștri la împărat, le-a zis, mustrându-i :

— Aveți noroc că ați fost la cioban, că aveam de gând să vă omor .

Tabla de materii

JOCURI DE COPII

	<u>Pag.</u>
1. D'A ASCUNSELE	
Ala-Bala	5
Ana-Mana	7
Enimeni	8
Etica	8
Eminele-Uniele	9
Umilichi	11
Unală-Uncele	12
Unica	13
Una-două	15
D'a mija	23
Diverse	24
Inainte de începerea jocului D'ascunsele	30
2. D'A BABA-OARBA	31
3. De-a fugărita	35
4. De-a halea-malea	37
5. D'a ineluș	39
6. De-a mînzul furat	41
7. D'a puia-gaia	43
8. De-a ulcicuța	47
9. BESTIARIU	
Ariciul	49
Barza	50
Capra	50
Cioara	51
Epurele	51
Melcul	51
Oaia	52
Ursul	53
10. Jocuri de vorbe	55
11. NUMERE	
Versuri recitate de copii	59

	<u>Pag.</u>
12. Incurcături de limbă	61
13. DIVERSE	
Istoria feței	65
Desmierdatul	65
Ploaia	65
Luna nouă	66
Copiii țiganului	67
Tatăl-nostru țigănesc	67
Dracul	70

GHICITORI

A.	Acul	75
	Adam și Eva	77
	Albina	77
	Aluna	78
	Andrelele	78
	Anul, lunile, săptămânile, zilele și orele	79
	Anotimpurile	80
	Apa	80
	Aria	80
	Ariciul	81
B.	Banița	83
	Barda	83
	Bățul	84
	Birul	85
	Boldul strumurărei	85
	Bostanul	85
	Borcanul	85
	Boul	86
	Bradul	86
	Braga	86
	Brânza	86
	Briciul	86
	Broasca	87
	Broasca festoasă	88
	Bruma	88
	Bruma, roua	88
	Bujorul	88
	Buratecul	89
	Buricul	89
C.	Cacadărul	91
	Calul	91
	Calul, Căruța	91
	Calul, călărețul	91
	Căldarea pe foc	91

	<u>Pag.</u>
Cana	92
Candela	92
Capcana	92
Capul, ochii, nasul, gura	92
Capul omului cu părțile sale	92
Capra	93
Cartea	93
Carul	93
Carul cu lemne	93
Cartofii	93
Casa	94
Casa, ușa	94
Casa cu oameni	94
Casa, hornul	94
Castravetele	95
Cazanul	95
Căciula	95
Călcăile	95
Călugării la biserică	95
Călugării la mănăstire	96
Cămașa	96
Cărămida	96
Cărbunele	96
Căinele	96
Când a murit a patra parte din lume ?	97
Când și unde a cântat cocoșul la toată lumea ?	97
Când s'a bucurat toată lumea ?	97
Cânepa la topit	97
Cântarul	97
Cârligul de smuls paie	99
Cât e dela răsărit ?	99
Cât e dela ceriu până la pământ ?	99
Ce nu sunt trei în lume ?	99
Coasa	99
Ceapa	100
Ceara	100
Ceasornicul	100
Ceața	101
Ceaunul cu mămligă	102
Cerul	102
Cercul	103
Cheia în lacăt	103
Cele 4 anotimpuri	103
Chiotul	103
Cimpoiul	103
Cioara	104

Cioara pe spinarea porcului	104
Ciperul	104
Cismele	104
Cismarul	105
Ciobanul și oile	106
Ciorapul și cârligile	106
Ciuperca	106
Ciurul	107
Ciutura	107
Clampa	107
Clopotul	108
Clopotnița	109
Cloșca cu pui și uliu	109
Cobza	109
Coadă găinii	109
Coaja oului	109
Coarda casei	110
Coarnele de pe copaci	110
Coasa	110
Coasa și toporul	111
Cobilița	111
Cobilița cu cofele cu apă	111
Cobza	111
Ce cocoș a cântat și l-a auzit toată lumea ?	111
Ce cocoș a cântat întâiu în lume ?	111
Cocoșul	111
Cociorba	112
Cofa, ceaunul	112
Cofa	112
Comoara	112
Cojocul	113
Condeiul	113
Copacul după ce îi cade frunza	113
Corabia	113
Coromăslea	114
Cozul, vatra, scântea	114
Coșciugul	114
Coțofana	114
Coțofana și bivolul	115
Crâșma	115
Crăpătura	115
Cremenea și amnarul	115
Crucea	115
Crucile	116
Cucul	116
Cucuvaia	116
Cuiul	116
Cumpăna	116

	Pag.
Cununia	116
D. Degetele cu inele	119
Degetele femeiei când toarce	119
Departe e d'ăici la lumea cealaltă	119
Disagii	119
Dinții omului	120
Distanța dela cer la pământ	120
Dovleacul	120
Drumul	121
Dulcele și postul	121
E. Epurele	123
F. Fântâna	125
Fântâna cu Ciutire	125
Fasolea	125
Fasolea fierbând	126
Fedelișul	126
Femeia	127
Femeiele când vânează pește	127
Femeia cu copilul în brațe	127
Femeia, fata, orbu, cocoșul, bărbatul	127
Fereastra	127
Fiarele coșului	128
Firul de păr	128
Floarea	128
Fluerul	128
Foarfecile	128
Focul	129
Focul și cleștele	129
Frunza	129
Frunza copacului	129
Fulgerul	129
Fulgul	130
Fumul	130
Fusul	130
Furca și caerul	131
Furnica	131
G. Găina și hultanul	133
Galetica și lanțul	133
Gândul	133
Gardul	134
Gâsca	134
Gâsca și oul	134
Gâtul	134
Geamul	135
Genele	135
Ghiața	136

	Pag.
Ghemul	136
Ghetele	136
Ghinda	136
Ghionoiaia	137
Glodul	137
Glonțul	137
Grapa	138
Grăunțele la moară	138
„ de usturoiu	138
Grăul și pleava	138
Greerul	138
Gresia	138
Grinzile casei	139
Groapa	139
Gura	139
Gura dinții	139
„ „ barba	139
H. Hartia	141
Hora și lăutarii	141
Hornul	141
„ vatra, focul	141
I. Inelul	143
Iona proorocul	143
Isus și apostolii	144
L. Lacătul	145
Lacrimile	145
Lada cu rufe	146
Lampa	146
Lanțul	146
Lăutarii, horă	146
Leagănul	146
Lemnele	147
Leocila	147
Limba	147
„ dinții	147
„ clopotului	147
Lingura	147
Lingurile în oală	148
Lubenița	148
Luleaia	148
Lumânarea	149
Luna	149
Luntrea	150
Lupul	151
M. Macul	153
Măgarul	153
Măceșul	154

	Pag.
Mămăliga	154
Marea	155
Mărăcinele	155
Martacii casei	155
Masa	155
Mătura	155
Mâna	156
Măța	156
Melcul	156
Melița	157
Minciuna	157
Moara	158
Morarul când macină	159
Mortul dus la groapă	159
Mulgerea vacii	159
Mustățile	160
Muşuroaile de cârtiță	160
Mucii din nas	160
Muşuroaiele de furnici	160
N. Nasul	161
Negura	161
Nevasta lui Lot	162
Noroitul	162
Norul sau negura	162
Nuca	162
„ miezul	162
Nuielele	162
Numele	162
O. Oala	63
Ochii	163
Oglinda	63
Oile și lupul	165
Oiştea	165
Omul	65
„ copilul	165
Opinca	65
Omul ca mic, mare și bătrân	166
Opaitul	66
Oul	166
P. Paharul cu vin	169
Părul, urechile, nasul, ochii, gura	169
Para focului	169
Parii gardului	170
Peștile	170
Patul și ușa	170
„ ușa și fereastra	170

	<u>Pag.</u>
Păduchele	171
Păianjenul și pânza sa	171
Pâinea	171
Pârjolul	171
Pânza în războiu	172
Pătrunjelul	172
Pepenele	172
Pieptenele	173
Pieptenul de călți	173
Perina	173
Peria	173
Piatra	173
Piciorul când îl bagi în opincă	174
Piciorul și gheata	174
Pirostreiele	174
Pisălogul	174
Pisica	175
Pisica, șoarecele	174
Pistolul	175
Piua	176
Plasa de prins pește	176
Ploaia	176
Plosca	177
Ploșnița	177
Plugul	177
Pomul	177
Plugul arând	178
Policandrul	178
Porcul	178
Păpușoiul	179
Porumbul	179
Potecile	179
Pragul	180
Punga	180
Punga cu bani	180
Purcelul și pruna	180
Purcel sugând la purcea	180
Purecile	181
Pușca	181
Pușcăria	183
Putineiul	183
Putineiul cu lapte	183
Puțul	183
R. Racul	185
Rândunica	185
Râma	185

	Pag.
Râșnița	186
Râsul	186
Ridichea	186
Rișchitorul	186
Roata morii	187
Roțile carului	187
Roua	187
Rugul	188
S. Sabia	189
Scaunul	189
Scârțâitul carului	189
Scoica	189
Scripca	190
Scrisoarea	190
Secerea	190
Șearpele	191
Sfecia	191
Sfredelul	191
Sita	192
Slănina	192
Smochina	192
Snopul	192
Soarele	193
Soarele și luna	194
Soarele, luna, cerul pământul, vântul, ploaia	194
Soba	194
Soba, coșul casei	194
Somnul	195
Șopârla	195
Spata	195
Spata de țesut	195
Spicele	196
Spițele carului	196
Stelele	196
Strașina	196
Stelele, luna	197
Strachina	197
Strugurele	197
Știuca	197
Știuletele	197
Stativale	197
Strugurele	198
Stupul cu albine	198
Sufletul	198
Suveica	199
T. Topologul	201

	<u>Pag.</u>
Tâlvul în butie	201
Tigaia	201
Toporul	202
Trestia	202
Tunul	202
Tunetul	202
Turta	203
Tutunul	203
Țeperigul	203
Țățele	203
„ vacii	203
U. Unde sunt dealurile mai mari ?	205
Urciorul	205
Urzica	205
Usturoiul	205
Ușa	206
V. Varza	207
Vasul cu murături	207
Vatra, pâinea, focul	207
„ focul, pirostreiele, ceaunul, mămliga, făcălețul	208
Vătraul	208
„ cărbunii	208
Vătămătura	208
Vântul	209
Vârtelnița	209
Vioara	209
Viea	210
Vița de vie	210
Aracul, vița, strugurele, vinul	210
Butea cu vin	210
Butoiul cu vin	211
Beția	211
Vițelul în vacă	211
Vulpea	211
Vulpea și găina	211
Z. Zăpada	213
Ziua, noaptea	213

Ghicitori din bătrâni

Tatăl și fiica	217
Iapa și mânzul	217
Impăratul și ciobanul	218

Această lucrare s'a tipărit în imprimeriile „Văcărești”
sub îngrijirea maestrului

GHEORGHE CRÂNGARU

ajutat fiind de

Tudorache Ionescu și Marin Stegărescu.
